

تونلی واتلینگ

ترجمه حبیب بشیرپور / معصومه انصاری

اکوتوپیا

انگاره‌های بوم‌شناختی در ادیان جهان
تحلیلی قوم‌نگارانانه

بنگاه ترجمه و نشر
کتاب پارسه

پی‌نوشت‌ها

مقدمه

۱. اصطلاحات « محیط‌زیست » و « طبیعت » معمولاً به جای یکدیگر به کار برده می‌شود تا جهان غیر انسانی را نشان دهد (احتمالاً واژه طبیعت فراگیرتر است)؛ سایر اصطلاحات مورد استفاده شامل کیهان، آفرینش، زمین یا جهان است؛ اصطلاح بوم‌شناسی (اکولوژی) به‌طور فزاینده‌ای به کار می‌رود چرا که به‌عنوان پویا و رابطه‌ای تلقی می‌شود، و انسان را در این تعریف دربرمی‌گیرد (نک: تاکر و گریم ۲۰۰۱). بنابراین، شاید در استفاده من از این اصطلاحات هم‌پوشانی وجود داشته باشد، که منعکس‌کننده ادبیات مختلف است.

2. Referenced to Brian Swimme.
3. Referenced to 'Omar Bradley' from John Bartlett, *Bartlett's Familiar Quotations* (Boston: Little Brown and Company, 1992), p. 685.
4. See More, T. *Utopia* (Harmondsworth: Penguin Books, 1982).
5. See Thoreau, H. D. *Walden and Civil Disobedience* (New York: W. W. Norton & Company, 1966).
6. See Kropotkin, P. *Mutual Aid* (Boston: Porter Sargent Publishers, Inc., 1976).
7. See Morris, W. *News from Nowhere* (London: Routledge & Kegan Paul, 1983).
8. See Howard, E. *Garden Cities of Tomorrow* (Eastbourne: Attic Books, 1985).

9. See Skinner, B. F. *Walden Two* (London: Collier Macmillan Publisher, 1976).
10. See Huxley, A. *Island* (London: Panther Books, 1989).
11. See Bookchin, M. *Toward an Ecological Society* (Montreal: Black Rose Books, 1988).
12. Referenced to Coleman, S., *The Use of Utopia: History and Imagination*, in *William Morris & News from Nowhere, A Vision for Our Time*, Coleman, S., and O'Sullivan, P., eds (Bideford: Green Books, 1990, p. 9).
13. See Callicott 1997; Foltz 2002b; Gottlieb 1996; Grim 2001; Kinsley 1994; Maguire 2000; Nasr 1996; Rajotte, F. *First Nations and Ecology* (London: Cassell, United Church Publishing House, 1998); Taylor and Kaplan 2005.
14. See Nasr 1996; Palmer and Finlay 2003; Scheid, B. *Ecology and Religion: Ecology and Shinto*, in *Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2638-41 (Farmington Hills, MI: Thomson Gale, 2005); Taylor and Kaplan 2005; www.environment.harvard.edu/religion/religion/shinto/index.html, 20 Oct. 2008.

۱۵. برای تحلیل ادیان زرتشتی، سیک و بهایی:

See Bassett et al. 2000; DeWitt 2002; Foltz 2002b; Nasr 1996; Palmer and Finlay 2003; Regenstein 1991; Taylor and Kaplan 2005.

۱۶. تحلیل این جنبش‌ها را می‌توان در (Foltz(2002b), Gottlieb(1996), Taylor and Kaplan(2005)

یافت. کاسمن ((Kassmann, 1997 آنچه را که به‌عنوان بینش‌های «آرمان‌شهری» در محیط‌زیست‌گرایی (امریکایی) در نظر می‌گیرد تحلیل می‌کند: «بدوی‌گرایی جدید»-Neo-Primitivism). بر ارزش ذاتی طبیعت و جوامع در مقیاس کوچک تأکید می‌کند؛ «بوم‌شناسی ژرف عرفانی» (Mystical Deep Ecology)، مردسالاری را مشاهده می‌کند که بر طبیعت/ زنان تسلط دارد، و بر دیدگاه‌های زنانه تأکید می‌کند؛ و «بوم‌شناسی اجتماعی» (Social Ecology)، که بر عوامل اخلاقی عقلانی که از طبیعت محافظت می‌کنند تأکید دارد.

۱۷. علم (که به‌صورت معنوی/ تخیلی دوباره تفسیر شده است) به این عنوان در نظر گرفته

می‌شود که قادر است اخلاقیات زیست‌محیطی میان‌فرهنگی را فراهم آورد، بر تقلیل‌گرایی و عینیت‌گرایی فائق می‌شود و کل‌نگری و ذهنیت‌گرایی را می‌پذیرد، چیزی که در کیهان‌شناسی، علم ژنتیک، علوم اعصاب و فیزیک، و «حوزه علم ودین» میان رشته‌ای در حال پیشرفت است، و بر هم‌خوانی، همکاری، تعامل یا هماهنگ‌سازی، میان معنویت و عقل دنیوی تأکید دارد. (See Barlow 1997; Brockelman 1999; Callicott 1997; Capra 1982; Metzner 1994;

Rue 2000; Taylor 2005a

۱۸. فصل دوم این موضوعات را به صورت نظری تحلیل می‌کند و فصل‌های بعدی دارای پاورقی‌هایی است که آن‌ها را در ارتباط با خود سنت‌های دینی مورد کندوکاو قرار می‌دهد؛ حوزه دین و بوم‌شناسی از مشکلات ارزیابی و به کارگیری سنت‌ها به این شیوه آگاه است. ۱۹. اگرچه هدف من این است که به متن وفادار باشم (حوزه تفسیرهای دین و بوم‌شناسی، نه سنت‌ها فی‌نفسه) به ناچار از طریق دید دانشگاهی خودم که مضامین و معانی اصلی را در بر می‌گیرد تفسیر می‌کنم که می‌بینم در حال ادغام یا شکل‌گیری به گزارش‌های آرمان‌بومی جدیدی هستند (از متون اصلی انگلیسی استفاده می‌شود، که زبان اصلی در این حوزه است؛ تفسیرها یا ترجمه‌های متفاوت مفاهیم توسط محققان مختلف ممکن است تا حدودی در تحلیل من ادغام شوند).

فصل اول: جهان‌بینی مدرن، نمونه بوم‌شناختی و تصور دوباره طبیعت

1. (Berman 1982, 1984; Evernden 1992; Kinsley 1994; McGrath 2003; Nasr 2002; Rockefeller 1992; Sideris 2006; Soule 1995; Weiming 1994).
2. (Berman 1984; Capra 1982; Kinsley 1994; McGrath 2003; Merchant 2002; Shelldrake 1994; Sideris 2006).
3. Quotes from Loy (2002:68-9), referenced to Karl Polanyi, *The Great Transformation* (Boston: Beacon Press, 1944, 1957), p. 57, and Tawney, R. H. *Religion and the Rise of Capitalism* (New York: Harcourt, Brace, 1926), p. 86.
4. (See Berman 1982, 1984; McGrath 2003; Mander 2002; Nasr 2002; Shelldrake 1994; Weiming 1994).
۵. برمن (۱۹۸۴)، کینزلی (۱۹۹۴)، مک‌گراث (۲۰۰۳) و مرچنت (۲۰۰۲) برای این موضوع خاستگاهی دینی را در نظر می‌گیرند، بیکن و نیوتون علم را در نظر می‌گیرند که خداوند را تجلیل می‌کند، و بر سرمایه‌داری دنیوی تأثیر می‌گذارد (این به اندیشه‌های وبر مربوط می‌شود (See *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*, London: Harper Collins Academic, 1991) و استدلال لین وایت (۱۹۶۷) که تفکر یهودی - مسیحی برای بهره‌برداری از طبیعت، انسان محوری لازم را فراهم می‌آورد).
6. (See Berman 1984; Brockelman 1997; Burke 2001; Eder 1996; Kinsley 1994; McGrath 2003; Nasr 2002; Shelldrake 1994; Sideris 2006; Szerszynski 2005; Taylor 2004; Tucker 2002b; Tucker and Grim 1997).

7. Referenced to Vogel, S., *Against Nature: The Concept of Nature in Critical Theory*, Albany, NY: State University of New York Press, 1996.
8. (Berman 1984; Capra 1982; Devall and Sessions 1985; Kinsley 1994).
۹. سرزسینسکی (۲۰۰۵)، دلزدگی جدید را به مانند نوعی تکیه گاه جادویی برای دیدگاه‌های «بسیار قدیمی»، «منسوخ شده»، «توحیدی» و «پروتستان» می‌بیند، که در حال گسترش به سوی «تقدس پسامدرن» درباره دیدگاه‌های مقدس گوناگون هستند (سنت‌های قدیمی‌تر زنده می‌مانند و سنت‌های جدیدی سر برمی‌آورند). به این ترتیب، شاید سکولاریزه شدنی وجود نداشته باشد بلکه نوعی «تقدس سکولار» و «شیفتگی مجدد» است که می‌تواند به معنای «افسون‌زدایی» از دیدگاه جدید و ارزش قائل شدن برای سایر دیدگاه‌ها باشد.
10. (See Berry 1999; Capra 1982; Gottlieb 1996; McGrath 2003; Nasr 1996; Oelschlaeger 1994; Rasmussen 1994; Rockefeller 1992; Sheldrake 1994; Tucker 2003).
11. Referenced to Maddux, J., National Academy/Royal Society: Warning on Population Growth, *Nature* 355:759,1992.
12. (Castree and Braun 1998; Cronon 1996a; Eder 1996; Evernden 1992; Lease 1995; Reperstroff and Bubandt 2003; Soule 1995; Szerszynski 2005).
13. Referenced to Soper, K., *What is Nature? Culture, Politics, and the Non-Human* (Oxford: Basil Blackwell, 1995).
14. (See Castree and Braun 1998; Cronon 1996a; Evernden 1992; Lease 1995; Reperstroff and Bubandt 2003; Castree and Braun 1998; Cronon 1996a; Evernden 1992; Lease 1995);.
15. See Douglas, M., *Purity and Danger* (London: Routledge & Kegan Paul, 1966).
16. (Castree and Braun 1998; Cronon 1996a; Evernden 1992; Lease 1995; Soule 1995; Szerszynski 2005).
۱۷. رد جنبش محیط‌زیست به جنبش انسانی می‌رسد، یعنی سبک زندگی چوپانی، سنت حفاظت، رومانتیسم و سوسیالیسم آرمان‌شهری، با تأثیراتی از رالف والدو امرسون (Ralph Waldo Emerson)، جان مویر (John Muir)، جان ری (John Ray)، جان روسکین (John Ruskin)، هنری سالت (Henry Salt) و هنری دیوید ثورو (Henry David Thoreau)، و بعدها ادوارد اِبی (Edward Abbey)، راشل کارسون (Rachel Carson)، رنه دوبوس (Rene Dubos)، دیو فورمن (Dave Foreman)، آلدو لئوپولد (Aldo Leopold) و آرن نایس (Arne Naess). این جنبش در شکل مدرن خود مربوط به جنگل‌زدایی، نیروی

هسته‌ای، بحران نفت، آلودگی، از دست رفتن گونه‌ها و حقوق مالکیت قبیله‌ای می‌شود و از جمله رفاه جانوران، احیای مناطق، بوم‌شناسی اجتماعی/عمیق، بوم‌فمنیسم، سیاست سبز، حفاظت حیات وحش و فلسفه فرآیند تلقی می‌شود، که گفتمان «محیط‌زیست» و «ایدئولوژی سبز» دربارهٔ قدرشناسی زیبایی‌شناختی طبیعت، مرتبط با کیفیت زندگی و پایداری طولانی‌مدت، ترجیح سادگی و تمرکززدایی، و تأکید بر شهود، ارتباط و معنویت را به وجود می‌آورد

(See Dobson 2000; Drysek 2005; Guha 2000; Nash 1989; Oelschlaeger 1994; Pepper 1996, Szerszynski 2005).

18. (Berry 1990; Burke 2001; Callicot 1997; Capra 1982; Dobson 2000; Drysek 2005; Guha 2000; Hayden 1997; Metzner 1994; Nash 1989; Oelschlaeger 1994; Pepper 1996).

۱۹. اندیشه‌های ارگانیک، یا «ارگانسمی» با نظریهٔ گایا، در ابتدا به فرضیهٔ جیمز لاولاک (James Lovelock) مرتبط می‌شوند که زمین را همچون ارگانسمی خودتنظیم‌کننده و وابسته به هم می‌بیند اما جهان بینی بوم‌شناسانه به‌طور روزافزونی معنویت ایزدبانویی را با آن ترکیب کرد، که زمین را به عنوان مادر می‌بیند، بر مشارکت و نه سلسله‌مراتب، و بر بوم‌فمنیسم تأکید می‌کند، تحقیر محیط زیست را در تفکر مردانه (عقلانی و مسلط) تعیین می‌کند و تفکر زنانه جایگزین (شهودی، ارتباطی)، اخلاقیات خودسازنده را فراهم می‌آورد، که به باور داشت؛ منافع فردی را نهفته در کلیت، و تکامل انسان را در کنار طبیعت می‌بیند.

(See Lovelock, J. E., *Gaia: A New Look at Life on Earth* (Oxford: Oxford University Press, 1979); Primavesi, A., *Sacred Gaia: Holistic Theology and Earth System Science* (London and New York: Routledge, 2000); Ruether 1992).

20. (See Benstein 2002; Carey 1999; Kassman 1997; Levitas 1990, 2000; Marty 2003; Rothstein 2003).

۲۱. تمایزی میان محیط‌زیست‌گرایی «بنیادی» و «اصلاحی» وجود دارد، محیط‌زیست‌گرایی بنیادی بر تغییر اجتماعی و فردی طولانی‌مدت، و اصلاحی بر مدیریت کوتاه‌مدت طبیعت تأکید دارد. از نظر تیلور (۲۰۰۵ب) محیط‌زیست‌گرایان بنیادی (برای مثال: حقوق حیوانات، بوم‌فمنیسم، بوم‌روانشناسی، گایا، بی‌نظمی سبز، عرفان طبیعت) از نظام‌های مسلطی که طبیعت را استثمار می‌کنند انتقاد می‌کنند، و هدف آنان مراقبت از طبیعت است. بوم‌شناسی عمیق به‌ویژه با آن مرتبط است، که طبیعت را ذاتاً ارزشمند، و انسان‌ها را محاط در

طبیعت می‌بیند، بر شناسایی گسترده و خودآگاهی تأکید می‌کند، کل را بزرگ‌تر از جمع مجموعه اجزایش می‌شناسد، و طبیعت را به مانند خود می‌بیند (شهود/ معنویت را می‌پذیرد) (See Devall and Sessions 1985; Dobson 2000; Drysek 2005; Nash 1989; Pepper 1996; Taylor 1996).

۲۲. راکفلر (۱۹۹۲) همگرایی بوم‌شناسی عمیق، فمینیسم، فلسفه‌های کل‌گرا و سنت‌های دینی را می‌یابد. کاپرا (۱۹۸۲) بر ادیان شرقی، فیزیک جدید و علم سازمان‌ها تأکید دارد. کینزلی (۱۹۹۴) بر اهمیت هنری دیوید ثورو (Henry David Thoreau)، جان مویر (John Muir)، مورای بوکچین (Murray Bookchin)، وندل بری (Wendell Berry)، گری اسنایدر (Gary Snyder) و بری لوپز (Barry Lopez) تأکید می‌کند، آن‌ها را «بوم - آرمان‌گرایان» می‌داند. بری (۱۹۹۹: ۱۷۹-۹۳) «حکمت» چهارگانه را در نظر می‌گیرد: بومی، یا مشارکت صمیمی با طبیعت؛ زنانه، با اتحاد و پرورش مادرانه؛ سنت‌های قدیمی، با تجربه و حیانی معنویت طبیعت؛ و علمی، با جهانی خودپایدار. «اخلاق زمینی» از آلدو لئوپولد (Aldo Leopold) را نیز تأثیرگذار در نظر می‌گیرند، که بر زمین زنده شبکه مانند، و انسانی که نیاز است تا از نقطه نظر طبیعت «همچون کوه فکر کند» تأکید می‌کند

22. (See Dobson 2000; Foltz 2002b; Gottlieb 1996; Kinsley 1994; Nash 1989; Rockefeller 1992).

23. (See Berry 1990, 1999; Burke 2001; Metzner 1994; Oelschlaeger 1994; Pepper 1996; Rockefeller 1992; Tucker 2003).

۲۴. برمن این دیدگاه را در پی گریگوری بیتسون انسان‌شناس (Gregory Bateson)، «کلی‌نگری بیتسونی» می‌نامد.

(See *Steps to an Ecology of the Mind*, London: Paladin, 1973).

۲۵. بری (به همراه برایان سویم (Brian Swimme) «داستان جهان» تکامل را تجسم می‌کند که تعلق و ادراک مشترک را برمی‌انگیزد، که بر جهان چند شکلی و با در عین حال مرتبط به هم تأکید می‌کند (احتمالاً هدفمند، برای مثال: اصل پیدایش انسان)، که بر اساس خلقت وابسته به قربانی، واقعیت خلاق بودن متقابل، نقش مبرم و طبیعی انسان است که به‌طور شهودی جهان را به خودآگاهی برساند.

(See Swimme, B., and Berry, T., *The Universe Story: From the Primordial Flaring Forth to the Ecozoic Era. A Celebration of the Unfolding of the Universe*, New York: Harpersan Francisco, 1992).

۲۶. بوم‌گرایی را نوعی محیط‌زیست‌گرایی بنیادی با مؤلفه معنوی می‌دانند. دوسون (۲۰۰۰)

ریشه‌های آن را در تمایلات بوم‌شناسانه دوران پارینه‌سنگی/نوسنگی، خردگرایی علمی قرن نوزدهم و آردیانیسم رومانیک، و جنبش بوم‌شناسی دهه ۱۹۶۰/۱۹۷۰، و همچنین کلی‌نگری سازمان یافته بوم‌شناسی عمیق، گایا، و فیزیک جدید می‌داند.

(See Kassmann 1997; Pepper 1996).

27. Referenced to Morgan, G., *Images of Organization* (London: Sage Publications, pp. 13, 336).
28. (Lakoff and Johnson 1980; McFague 1987; Oelschlaeger 1994).
29. (Brockelman 1999; Lakoff and Johnson 1980).
30. (Bolte 2005b; Lakoff and Johnson 1980; Laughlin and Throop 2001; Midgley 2005; Sproul 1979).
31. (Bolte 2005a; Brockelman 1999; Laughlin and Throop 2001; Long 2005; Lovin and Reynolds 1985; Oelschlaeger 1994; Sproul 1979; Rue 2000; Tucker 2005b).
32. (Barlow 1997; Lakoff and Johnson 1980; Oelschlaeger 1994; Rasmussen 1994; Rue 2000; Sproul 1979).
33. (See McGrath 2003; Tucker 2002b).

فصل سوم: محیط زیست‌گرایی دینی: تصویری دوباره از طبیعت و احیای آن و دین

1. Referenced to Caldwell, L. K., quoted in Miller, G. T., Jr, *Living in the Environment: An Introduction to Environmental Science* (Belmont, CA: Wadsworth, 1988), p. iii.
۲. به نظر می‌رسد که محیط‌زیست‌گرایی دارای بعد معنوی، نبوی است. گاردنر (۲۰۰۲: ۸) جوامع «معنوی» و «پایداری» را در نظر می‌گیرد که هم طبیعت را از منظری اخلاقی می‌بینند و هم بر تعهدات گسترده‌تری تأکید می‌کنند. گوتلیب (۲۰۰۶، ۲۰۰۶ ب) محیط زیست‌گرایی الهام گرفته از دین را در نظر می‌گیرد، که بر باورها، تجربیات و آیین‌های مشابه تأکید می‌کند. نورث‌کات (۲۰۰۰) محیط‌زیست‌گرایان را مشاهده می‌کند که طبیعت را مقدس می‌بینند، و مصرف‌گرایی را نوعی بیماری معنوی می‌دانند. سرزسینسکی (۲۰۰۵) طبیعت را در نظر می‌گیرد که همواره با اصطلاحات دینی درک شده است (حتی در مدرنیته)، محیط زیست‌گرایی بنیادی را همچون پروتستانیزم سکولار یا سرهم‌بندی دینی پسامدرن می‌داند. تیلور (۲۰۰۱، ۲۰۰۱ ب) محیط زیست‌گرایی «مشرك» را در نظر دارد که بر (تکریم) تقدس طبیعت تأکید دارد، و شناخت عرفانی و شهودی درباره طبیعت را برمی‌انگیزد.

3. Referenced to Jay McDaniel, 'Spirituality and Sustainability', *Conservation Biology*, December 2002, p. 1461.
 4. (Foltz 2002b; Gardner 2002, 2006; Gottlieb 1996, 2006a, 2006b; Hull 1993; Maguire 2000; Nasr 2002; Oelschlaeger 1994; Palmer and Finlay 2003; Rockefeller 1992, 1997; Taylor and Kaplan 2005; Tucker 2003, 2006; Tucker and Grim 2005).
 5. (See DeWitt 2002b; Gardner 2002; Gottlieb 2006a, 2006b; Nasr 1996, 2002; Oelschlaeger 1994).
 6. (Gardner 2002; Gottlieb 1996, 2006a, 2006b; Nasr 1996, 2002; Oelschlaeger 1994; Palmer and Finlay 2003; Parks 1993; Rockefeller 1992; Tucker 2006; Tucker and Grim 2005).
 7. Referenced to Pedersen, P., Nature, Religion, and Cultural Identity: The Religious Environmentalist Paradigm, in *Asian Perception of Nature: A Critical Approach*, Bruun, O., and Kalland, A., eds (London: Curzon Press, 1995), pp. 258-76.
 8. (See Beyer 1994; Bruce 1996; Casanova 1994; Davie 2000; Hamilton 1995; McGuire 1997; Norris and Inglehart 2004; Woodhead and Heelas 2000).
 9. (Bruce 1996; Casanova 1994; Hamilton 1995; McGuire 1997; Norris and Inglehart 2004; Woodhead and Heelas 2000).
۱۰. آن گونه که بون استدلال می‌کند (۱۹۹۸: ۵، ۲۳) « آنچه که ما "دین" می‌نامیم ممکن است از جامعه‌ای به جامعه دیگر کاملاً متفاوت به نظر برسد، با توجه به اهمیت نسبی نظام‌باوری مشترک، به اندازه‌ای که اعمال دینی شامل احساسات پرشور قوی می‌شود، و در کارکردهای اجتماعی و زمینه‌های مرتبط با اعمال دینی». به این معنا، سکولاریزه شدن اغلب با مسیحیت‌زدایی اروپایی به جای افول هر دینی برابر گرفته می‌شود. بنابراین تعاریف اخیر کانون‌های باریک بیش از حد انحصاری (و گسترده فراگیر) را در نظر می‌گیرند، و بر پیچیدگی، پویایی و انعطاف‌پذیری تأکید دارند، تعاریف کارکردی یا ماهوی را در هم می‌آمیزند، بر اینکه دین چیست (برای مثال، الگوهای اعتقادی) یا آنچه که انجام می‌دهد (برای مثال، نمادهایی که انگیزش‌ها را به وجود می‌آورند) با ابعاد دیگر نظیر باور شناختی، جامعه، اصل اعتقادی، اخلاق، تجربه، عقیده، اسطوره یا مناسک تأکید می‌کنند (Connolly 1999; Clarke and Byrne 1998; McGuire 1997).
11. (See Bowen 1998; Bruce 1996; Casanova 1994; Clarke and Byrne 1998; Connolly 1999; McGuire 1997; Thomas 2005).

12. (See Beyer 1994; Casanova 1994; Hamilton 1995; Hervieu-Leger 2000; Norris and Ingelhart 2004; Szerszynski 2005).
۱۳. دیوی (۲۰۰۰) و هرویولژه (۲۰۰۰)، دین را حافظه‌ای فرهنگی می‌دانند. بنابراین، فرآیند غیرمذهبی شدن ممکن است بر فراموشی حافظه مسیحی غربی غالب باشد، که به نیابت از دین وجود دارد، کلیساها از آن به نفع جامعه وسیع‌تر حفاظت می‌کنند، و/یا به اشکال متنوع جدید تغییر می‌یابد. به این معنا، محیط زیست‌گرایی دینی ممکن است در حال ایجاد حافظه بوم‌شناختی - دینی جدیدی باشد، که درک مشترکی از طبیعت مقدس دارد.
14. (Beyer 1994; Casanova 1994; Davie 2000; Haynes 1998; Hervieu-Leger 2000; Thomas 2000, 2005; Woodhead and Heelas 2000).
۱۵. هرویولژه (۲۰۰۰) نوآوری دینی آرمان‌شهری را در جوامع پایه در امریکای لاتین و فن‌نیم فرقه‌ای در امریکا را در نظر می‌گیرد. به‌طور مشابه، کازانو (۱۹۹۴)، فسخ مالکیت خصوصی در دین بودایی برمه، کاتولیک در برزیل، لهستان و اسپانیا، پروتستان انجیلی در ایالات متحد، یهودیت در اسرائیل و هندو در هندوستان را در نظر می‌گیرد؛ در حالی که بیر (۱۹۹۴، ۱۹۹۰) جنبش‌های راست جدید مسیحی در امریکا، انقلاب اسلامی در ایران، الهیات آزادی‌بخش در امریکای لاتین و محیط‌زیست‌گرایی دینی را مهم می‌شمرد.
16. (See Davie 2000; Levitas 1990).
17. See White, L., Jr, *Continuing the Conservation, in Western Man and Environmental Ethics: Attitudes to Nature and Technology*, Barbour, I. G., cd. (Reading, MA: Addison-Wesley, 1973).
18. (Berry 2000; Callicott 1997; Gardner 2002, 2006; Gottlieb 2006a; Kinsley 1994; Nash 1989; Oelschlaeger 1994; Sideris 2006; Tucker and Grim 2005; Whitney 2005).
۱۹. به‌نظر می‌رسد که سنت‌های شرقی غالباً بوم‌محور و دوستدار محیط‌زیست باشند. باین حال، آن‌ها به این عنوان در نظر گرفته می‌شوند که جهان را انکار می‌کنند، بر فرار معنوی از طبیعت تأکید دارند، به‌صورت کل‌نگری عمل انسان تخریب‌گر را «طبیعی» می‌بینند، یا رژیم‌های سیاسی تخریب‌گر از نظر زیست‌محیطی را می‌پذیرند (برای مثال، چین مارکسیست). و البته، همه دیدگاه‌های بوم‌محور ضرورتاً شرح نمی‌دهند که حامیان چگونه رفتار می‌کنند. بنابراین، خطر شرق‌سازی، رمانتیک‌سازی یا جهانی شدن آن‌ها وجود دارد، که غربیان را علمی و عاقل، و شرقیان را عاطفی و معنوی می‌بیند، و معانی ایستا و هنجار غربی بر اشکال متنوع شرقی پویا تحمیل می‌شود («بوم‌محور» اصطلاحی غربی است که با غیر غرب ارتباط کمی دارد). با وجود این، همچنین تأکید می‌شود که سنت‌های متنوع شرقی پویا ممکن است

دارای ارکان دوستانهٔ زیست‌محیطی وفق‌پذیر با دغدغه‌های زیست‌محیطی باشند.

- (See Asad 1993; Gottlieb 2006a; Johnston 2006; Kalland 2005; Masuwaza 2005; Snyder 2006; Tucker and Grim 2005; White 2002).
20. More recent influences are seen as including Wendell Berry, Murray Bookchin, Fritjof Capra, Frederick Elder, Matthew Fox, Wesley Granberg-Michaelson, John Hart, John Haught, Barry Lopez, Sally McFague and Theodore Roszak (Kinsley 1994; Nash 1989; Nasr 1996). Other authors exploring such greening include Callicott (1997), Foltz (2002b), Gottlieb (1996,2006a), Kinsley (1994), and Taylor and Kapan (2005).
 21. (See Gottlieb 2006b; Taylor 2005a, 2005c; Taylor and Kaplan 2005b; Tucker 2003; Tucker and Grim 1997, 2001, 2005).
 22. (see Bassett et al. 2000; Berry 2000; Gardner 2002, 2006; Gottlieb 2006a; Taylor 2005a, 2005c; Tucker 2003, 2006; Tucker and Grim 1997, 2001, 2005).
 23. See www.arcworld.org, 20 Oct. 2008.
 24. See www.earthcharterinaction.org/religion/, 20 Oct. 2008.
 25. See www.cfore.ca, 20 Oct. 2008.
 26. See wtvw.eco-justice.org, 20 Oct. 2008.
 27. See www.greenfaith.org, 20 Oct. 2008.
 28. See www.religiouswitness.org, 20 Oct. 2008.
 29. See www.webofcreation.org, 20 Oct. 2008.
 30. (see Kalland 2005; Taylor 2004 2005c; Tucker 2003, 2006; Tucker and Grim 1997, 2001,2005).
 31. See www.environment.harvard.edu/religion, 20 Oct. 2008.
 32. (see Taylor 2005c, Tucker 2003; Tucker and Grim 1997, 2001, 2005).
 33. From 'Religions of the World and Ecology: Discovering Common Ground', down loaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/index.html,13 Apr. 2008.
 34. See Chapple, C.K., ed. *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2002); Chapple, C.K., and Tucker, M. E., eds. *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*

- (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2000); Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds. *Islam and Ecology: A Bestowed Trust* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2003); Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds. *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2001); Grim, J. A., ed. *Indigenous Traditions and Ecology: The Inter-being of Cosmology and Community* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2002); Hessel, D. T., and Ruether, R. R., eds. *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2000); Tirosch-Samuelson, H., ed. *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2002); Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds. *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1998); Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds. *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1997).
35. Alongside this the *International Society for the Study of Religion, Nature, and Culture* and the *Journal for the Study of Religion, Nature, and Culture* have been initiated to further its aims (see www.rcligionandnaturc.com, 20 Oct. 2008).
36. (Tucker and Grim 1997, 2001, 2005).
37. (Nasr 1996, 2002; Oelschlaeger 1994; Tucker 2003; Tucker and Grim 1997, 2001, 2005).
38. (Tucker and Grim 2001:4).
39. (Tucker and Grim 1997).
40. (see Asad 1993; Masuzawa 2005; Snyder 2006).
41. (see Tucker 2003; Tucker and Grim 2001, 2005).
42. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/information/about/index.html, 13 Apr. 2008.

فصل سوم: بینش‌های هندی (هندو و جاین)

1. (Chapple 2002a, 2004; Foltz 2002b; Jacobsen 2005c).
2. Referenced to Diana Eck, *Ganga: The Goddess in Hindu Sacred Geography*, in

Devi: Goddesses of India, John Stratton Hawley and Donna Wulff, eds (Berkeley: University of California Press, 1995), p. 141.

۳. بر دین هندو با داشتن انواعی از باورها/ اعمال تأکید شده است، که نام آن به اسم ناحیهٔ زیستی هند است (با خوانش پارسیان و استعمارگران انگلیسی): و شامل ادبیات «ودایی» (سمهیتاها، برهنه‌ها، آرانیکه‌ها، اپانیشادها؛ قوانین «مانواسمریتی»؛ اشعار حماسی (مهاپاراته، بهگود گیتا، رامایانه)؛ پرستش خدا (ویشنو پرستی و شیوا پرستی) است. بنابراین تعریف آن مشکل است، چون «سنت بزرگ» متون مقدس و «سنت کوچک» باورهای روستایی، آیین هندوی «جدید» شهری، سنت‌های شفاهی، و آداب و رسوم رایج را بدون متن/ معلم واحدی دربر می‌گیرد. دین هندو را در گستره‌ای وسیع، کلی و فراگیر، با معنای بوم‌شناختی در نظر می‌گیرند، چیزی که به باور پرایم (۱۹۹۶)، هندویان دین را جدای از زندگی روزانه ویا سایر ادیان نمی‌کنند بلکه از نظر آن‌ها همه چیز بر وحدت خداوند، انسان و طبیعت تأکید دارد (سرزمین هند را بهارات (Bharat))، یا روش زندگی مشترک برای همه می‌دانند، که با سناتن دهرمه (*Sanatan Dharma*) یا ذات ابدی زندگی پیوند می‌یابد، که نام مشروع احتمالی برای هندوئیسم است).

(See: Callicot 1997; Chapple 1994, 2000, 2001b, 2004; Foltz 2002b; Narayanan 2001, 2005b, 2005c; Regenstein 1991; Rukmani 2000; Van Horn 2006).

4. (Chapple 1994, 2004; Haberman 2000; Kinsley 1994; Narayan 2003; Narayanan 2005b, 2005c; Prime 1996; Seshagiri Rao 2000).

5. Referenced to Monier Monier- Williams, *Brahmanism and Hinduism* (New York: Macmillan, 1891), p. 350; from *Cultural heritage of India*, vol. 4. Haridas Bhattacharya, ed. (Calcutta: Ramakrishna Mission, Institute of Culture, 1983), p. 479.

6. (Alley 2005; Chapple 1994, 2004; Craddock 2005; Deegan 2000; Haberman 2000; Maguire 2000; Narayanan 2001, 2005b, 2005c; Van Horn 2006).

7. Referenced to *Hindu Principles of Protecting and Organising the Environment* (Banwari, New Delhi, 1991).

8. (Aggarwal 2005; Apfel-Marglin and Parajul 2000; Chapple 1994, 2004; Dwivedi 1996, 2000; James 2000; Nagarajan 2000; Narayan 2003; Narayanan 2001, 2005b, 2005c; Rukmani 2000; Shinn 2000; Van Horn 2006).

۹. ارجاع به آیاتی که بالیر ماثور (Balbir Mathur) از متون مقدس هندو جمع کرده است.

10. From Prime (1996: 226).
 11. From Nelson (2000: 134).
 12. (Chapple 1994; Dwivedi 2000; Jacobsen 2005b; Kinsley 1994; Narayan 2003; Narayanan 2001, 2005b; Nelson 2000; Prime 1996; Seshagiri Rao 2000).
 13. From Nelson (2000: 132).
 14. (Callicot 1997; Craddock 2005; Dwivedi 1996; Haberman 2000; Jacobsen 2005e; James 2000; Kinsley 1994; Narayanan 2005b; Nelson 2000; Palmer and Finley 2003; Seshagiri Rao 2000; Van Horn 2006).
 15. Referenced to Dwivedi, O. P., and Tiwari, B. N. *Environmental Crisis and Hindu Religion*, New Delhi: Gitanjali, 1987.
 16. Referenced to Vandana Shiva, *Staying Alive: Women, Ecology, and Development* (London: Zen Books, 1989), pp. 38- 9, 48.
۱۷. نلسون (۲۰۰۰) تعیین ارزش بوم‌شناختی پرکریتی را در آیین هندو به صورت سستی در نظر نمی‌گیرد، بلکه درک آن را به شیوه جدیدی می‌داند. جاکوبسن (۲۰۰۵) هم به همین ترتیب، به الهیدانان هندو توجه دارد (که از نظر بوم‌شناختی) ثنویت پرکریتی و پوروشه یا آگاهی را از بین برده‌اند.
18. (Callicot 1997; Chapple 1994; James 2000; Kinsley 1994; Narayanan 2001, 2005b, 2005c; Nelson 2000; Palmer and Finley 2003; Prime 1996).
 19. (Chepple 2004; Dwivedi 2000; Jacobsen 2005c; Maguire 2000; Narayanan 2001, 2005a, 2005b, 2005c; Nelson 2000; Palmer and Finley 2003; Rukmani 2000; Seshagiri Rao 2000; Van Horn 2006).
 20. From Dwivedi (2000: 15).
۲۱. احتمالاً لازمه‌ی رهایی هندو در انکار دنیا تصور می‌شود، طبیعت را همچون توهمی می‌بیند که روی واقعیت معنوی را می‌پوشاند: به نظر نلسون (۲۰۰۰: ۵۰-۱۳۵)، به‌گود گیتا بر ثنویت سلسله‌مراثی، نفس و نه طبیعت، تمایلات جبر گرایانه و شریعت‌ستیز، بی‌اخلاقی کلی‌نگری که عمل ویرانگرانه را می‌پذیرد، بی‌علاقگی، ترک دلبستگی و بینش اجتماعی ایستا، یا حمایت از وضع موجود تأکید دارد. برخی دیگر بر صنعتی شدن در هند و تفاوت مفهوم «حفاظت» نسبت به غرب اهمیت می‌دهند، پاکی مقدس را منحصر به آلودگی فیزیکی نمی‌دانند. به هر حال، برخی نوشته‌ها، دنیا را تأیید می‌کنند، از مصرف‌گرایی چشم‌پوشی می‌کنند، بر رهایی کل‌گرایانه و بوم‌کنش‌گری‌های هندی و زمینه‌های معیشتی سازگار با محیط زیست تأکید دارند.

- (Agarwal 2000; Alley 2005; Callicot 1997; Chapple 1994, 2000, 2001b; Dwivedi 1996; Jacobsen 2005c; James 2000; Kinsley 1994; Narayanan 2001, 2005a, 2005b, 2005c; Regenstei 1991; Rukmani 2000; Van Horn 2006).
22. (Callicot 1997; Dwivedi 1996; Jacobsen 2005c; Kinsley 1994; Maguire 2000; Narayanan 2001, 2005a, 2005b, 2005c; Palmer and Finley 2003; Regenstein 1991).
23. From Jacobsen (2005a: 31), referenced to Gandhi, Mohandas, K., *An Autobiography: The Story of My Experience with Truth* (Boston: Beacon Press, 1957), p. 505.
24. (Callicot 1997; Chapple 1994; Dwivedi 1996; Jacobsen 2005a; Kinsley 1994; Narayanan 2001; Palmer and Finley 2003; Regenstein 1991; Shinn 2000; Van Horn 2006).
26. (Apffel-Marglin and Parajuli 2000; Callicot 1997; Chapple 1994, 2004; Kinsley 1994; Lal 2005; Maguire 2000; Palmer and Finley 2003; Prime 1996; Shinn 2000; Van Horn 2006).
26. (Callicot 1997; Chapple 2000, 2001a, 2005c; Jacobsen 2005b; Kinsley 1994; Maguire 2000; Nagarajan 2000; Nelson 2000; Palmer and Finley 2003; Prime 1996; Shinn 2000; Van Horn 2006).
27. Referenced to Sadhusangananda dasa, "The Search for Ecology in the Bhagavad Gita: Critical Examination of an Academic Study", *On the Way to Krishna*, Spring, Summer, Winter, 1998, 6-7, 6-8, 6-8.
28. (See: Apffel-Marglin and Parajuli 2000; Chapple 2001a, 2004; Kinsley 1994; Narayanan 2001; Seshagiri Rao 2000; Van Horn 2006).
29. (See: Chapple 1994, 2001a; Narayanan 2001; Prime 1996; Rukmani 2000; Shinn 2000; Van Horn 2006).
30. Referenced to Thomas Weber, *Hugging the Trees: The History of the Chipko Movement* (New Delhi: Penguin Books, 1988), p. 53.
۳۱. به باور چپل (2000:xxxiii-xxxv, xliii-xiv) این امر به «نمونه اجرائی دهرمه‌لی» بر مبنای «اخلاق گاندی» نیاز دارد که سنت را با سکولاریسم ادغام می‌کند و گروه‌های مختلف را از طریق الزامات و تعهدهای بوم‌شناختی گوناگون مورد خطاب قرار دهد.
۳۲. پیدایش آیین جاین به ۲۴ تیرتنکره (Tirthankara به معنی یابنده راه) یا جینا (jina) می‌رسد که آخرین آن‌ها مهاویرا (Mahavira) است. تیرتنکره کسی است که در مسیر

روشن‌شدگی به دیگران یاری می‌رساند و زندگی را به میزان زیادی تعریف می‌کند. او بر عدم خشونت و تقویت آن از نظر معنوی تأکید دارد. جاین، سنتی تبلیغی نیست بلکه بر تهذیب غیر اصرار دارد. قدیمی‌ترین متن آن، آکارانگاسوتره (*Acaranga Sutra*) است که به آسیب نرساندن به گیاهان و حیوانات تأکید دارد و تاتورتهه سوتره (*Tattvartha Sutra*) که از نظر آن ارواح با مادهٔ کرمه سنگین می‌شوند؛ ولی می‌توانند به رهایی برسند (در ادبیات متأخر، داستان‌ها، فلسفه و شعر نیز وجود دارد).

(See: Callicot 1997; Chapple 2002b, 2002c, 2005b; Kumar 2002a; Palmer and Finley 2003; Regenstein 1991; Shilapi 2002; Singhvi 1990; Tobias 1994).

33. From Jain (2002: 171), referenced to *Pavayanasaro Sutta, Gotha 47 in Sramana Siddhanta Pathavali* (Jaipur: unthuvijaya Granthamala Samiti, 1982), p.268

34. (Chapple 2001b, 2002a, 2002c, 2005b; Cort 2002; Kumar 2002a, 2002b; Palmer and Finley 2003; Shilapi 2002; Singhvi 1990; Tatia 2002; Tobias 1994).

35. From Chapple (2002c: 284).

36. (Chapple 2001b, 2002c, 2004, 2005b; Cort 2002; Jain 2002; Kumar 2002b; Regenstein 1991; Shilapi 2002; Singhvi 1990; Tatia 2002; Tobias 1994).

35. From Chapple (2002c: 284).

36. (Chapple 2001b, 2002c, 2004, 2005; Cort 2002; Jain 2002; Kumar 2002b; Regenstein 1991; Shilapi 2002; Soorideva 2003; Tatia 2002; Wiley 2002).

37. Referenced to *Shradha-Pratikramana Surta* (Prabodha Tika), Panniyas Bhadrakarvijaygani and Muni Kalyanprabhvijay, eds (Bombay: Jain Sahitya Vikas Mandal, 1977), pp. 2, 120-1.

۳۸. رهایی در آیین جاین احتمالاً مسئله‌ای غامض است، چراکه تأکید بر عدم خشونت دربارهٔ نفس می‌شود و نه طبیعت، و اینکه انسانی که رهایی تنها از طریق شکل او ممکن است، در اولویت قرار دارد. بنابراین، شاید جاین‌ها به معنای غربی آن از طبیعت حفاظت نکنند (و به آن تا تأثیرات تجاری آسیب برسانند و یا اینکه برخی از اعمال بوم‌شناختی را از نظر معنوی نپذیرند) و گفتن اینکه آیین جاین ذاتاً بوم دوست است شاید تفسیر اشتباهی باشد. باوجوداین، از نظر کورت (۲۰۰۲) رهایی می‌تواند شامل عمل مسئولانه در طبیعت باشد، در حالی که جاین (۲۰۰۲) تجارت‌های جاینی (خیریه) را به همین اهداف می‌داند که برانگیزانندهٔ اخلاقیات زیست‌محیطی هستند.

(See: Callicot 1997; Chapple 2001b, 2002b, 2005b; Cort 2002; Regenstein 1991).

39. (Callicot 1997; Chapple 2001b, 2002a, 2002c, 2004, 2005b; Cort 2002; Jain 2002; Palmer and Finley 2003; Regenstein 1991; Singhvi 1990; Soorideva 2003; Tobias 1994; Wiley 2002).
40. (Callicot 1997; Koller 2002; Palmer and Finley 2003; Singhvi 1990; Tatia 2002; Tobias 1994; Wiley 2002).
41. (Chapple 2002c, 2005b; Jain 2002; Koller 2002; Kumar 2002b; Shilapi 2002; Singhvi 1990).
42. Referenced to Williams, R., *Jaina Yoga: A Survey of Mediaeval Sravakacaras* (London: Oxford University Press, 1963), p. 207.
43. (Chapple 2002a, 2002c, 2005b; Cort 2002; Jain 2002; Koller 2002; Kumar 2002a, 2002b; Regenstein 1991; Shilapi 2002; Singhvi 1990; Tobias 1994; Wiley 2002).
44. (Basset and al. 2000; Callicot 1997; Cort 2002; Jain 2002; Koller 2002; Kumar 2002b; Regenstein 1991; Shilapi 2002; Singhvi 1990; Tatia 2002; Tobias 1994; Wiley 2002).
45. Referenced to Jhon M. Koller and Patricia Koller, *Asian Philosophies* (Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1998), p. 37.
46. (Callicot 1997; Chapple 2002a, 2002b, 2002c; Cort 2002; Jain 2002; Koller 2002b; Regenstein 1991; Shilapi 2002; Singhvi 1990; Tatia 2002; Tobias 1994; Wiley 2002).

فصل چهارم: پیش‌های چینی (کنفوسیوسی و دائویی)

۱. محققان کنفوسیوسی و دائویی از دو شیوه که در اصطلاح‌شناسی چینی برای بیان آواها و صداها به کار می‌رود استفاده می‌کنند: روش «پین‌یین» (برای نمونه: دائو، دائوئیسم، دائوئه جینگ و کی) و «ویدجایلز» (برای نمونه: تائو، تائوئیسم، ته‌چینگ و چی) (ژیراردو و دیگران، ۲۰۰۲). من برای وضوح بیشتر شیوه پین‌یین را به کار برده‌ام، به استثنای نقل‌قول‌ها و یا ترجمه‌هایی که در اصطلاحات علمی اصلی این‌گونه استعمال شده‌اند و ادبیات را منعکس می‌کنند.

2. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asq?pageID=35, 15Sept. 2006.

۳. ادیان کنفوسیوسی و دائویی را دارای سنت‌های متنوعی می‌دانند. اسنیدر (۲۰۰۶) مشکلاتی را برجسته می‌سازد که آن‌ها را به بوم‌شناسی مرتبط می‌کند، نظیر تفسیر غیرمتنی، خواه غربیان بتوانند «به صورت صحیح و معتبر» آن‌ها را به اجرا درآورند (احتمالاً این امر

سیاستی استعمارگرانه است)، و یا با شک‌گرایی نسبت به آنان در مورد حفاظت از طبیعت، به شکست چین اهمیت بدهند، با این استدلال که اگرچه باورهای دوستانه‌ای از نظر زیست‌محیطی می‌تواند به ذهن برسد، ولی طرز کار چینی‌ها مطلوب نیست (از نظر برون (۲۰۰۲)، انسان‌محوری چینی به طبیعت تنها در حد منبع، و یا احتمالاً زیبایی‌شناسی اهمیت می‌دهد). باوجود این، او سایر زمینه‌ها (اقتصادی، سیاسی) را هم در نظر می‌گیرد که منجر به تنزل و ازهم‌پاشیدگی می‌شوند، و تأکید دارد که هیچ دینی در خلأ توسعه نمی‌یابد، و بر کاربرد انعطاف‌پذیر سنت‌ها استدلال می‌کند، و به تفسیر مجدد مبتنی بر متن (که غیر معتبر نیست) اصرار دارد.

4. (Callicott 1997; Cheng 2002; Kinsley 1994; Maguire 2000; Snyder 2006; Tucker 1994, 2001, 2002a, 2004, 2005b; Tucker and Berthrong 1998; Weiming 2001, 2002).
5. (Ames 2001; Bassett et al. 2000; Callicott 1997; Cheng 1998; Jiyu 2001; Kalton 1998; Maguire 2000; Miller 2005a, 2005b; Palmer and Finlay 2003; Paper 2005; Ro 1998; Tucker 1994; Weiming 2002; Xiaogan 2001).
6. Referenced to Chang Tsai, "Correcting Youthful Ignorance", in *A Source Book in Chinese Philosophy*, Wing-tsit Chan (Princeton: Princeton University Press, 1963), pp. 500-1.
7. From Ames (2001:268).
8. (Adler 1998; Ames 2001; Callicott 1997; Cheng 2002; Kalland 2005; Kalton 1998; Kinsley 1994; Lai 2001; Maguire 2000; Miller 2001, 2005a, 2005b; Tucker 1998; 2005a; Weiming 2002; Weller and Bol 1998).
9. Referenced to Wang Fu-chih, in *A Source Book in Chinese Philosophy*, Wing-tsit Chan (Princeton: Princeton University Press, 1963), pp. 505:698-9.
10. From Ames (2001:268).
11. (Ames 2001; Callicott 1997; Cheng 1998; Jiyu 2001; Kinsley 1994; Kuwako 1998; Lai 2001; Miller 2001, 2005b; Palmer and Finlay 2003; Ro 1998; Weiming 2002; Weller and Bol 1998).
12. Referenced to Li Quan, *Huangdi yinfu jing shu* (A Commentary on the Yellow Emperors *Yinfu Jing*), *Daozang* 110:2.1a-3a.
13. Barnhill 2005a; Bruun 2002; Field 2001; Kinsley 1994; Kohn 2001; Meyer 2001; Miller 2001, 2004, 2005b; Parper 2005; Weller and Bol 1998).

۱۴. چنگ (۲۰۰۲: ۵-۲۳۴) متافیزیک چینی دربارهٔ طبیعت را در نظر می‌گیرد که از دائو پدیدار می‌شود: تغییر خویش، دائو به‌عنوان ارتباطات پویا؛ خودانگیختگی خلاق، که واقعیت ظهور زندگی است؛ نفوذ متقابل، زندگی به مانند امری ارتباطی؛ هماهنگ‌سازی، هماهنگی طبیعی که به انسان هماهنگ اهمیت می‌دهد. به همین ترتیب او بازگشت «اصول محیطی» به دائو را در نظر می‌گیرد: هماهنگ‌سازی، انسان با محفوظ‌نگه‌داشتن زندگی هماهنگ می‌شود؛ نفوذ متقابل، انسان به‌صورت رابطه‌ای پیشرفت می‌کند؛ خودانگیختگی خلاق، انسان به‌صورت خودانگیخته هماهنگ می‌شود؛ تغییر خویش، انسان به واقعیت کل‌نگر تغییر می‌یابد. چنین دیدگاه‌هایی به‌عنوان معانی «عمق» در نظر گرفته می‌شوند که اخلاق را در طبیعت پایه‌گذاری می‌کنند (برخلاف معانی «سطحی» غربی که اخلاق را در ذهن انسان برپایه می‌سازند): بشریت، از طریق دائو، با طبیعت یکی می‌شود، و خیرخواهانه عمل می‌کند، بدون آن، جدا می‌شود، و به‌طور ویرانگر عمل می‌کند (نک: جیویو ۲۰۰۱؛ شیاوگان ۲۰۰۱).

15. Referenced to Weiming, T., *The Value of the Human in Classical Confucian Thought*, in *Confucian Thought: Selfhood as Creative Transformation*, Weiming, T., ed. (Albany: State University of New York Press, 1985), p. 75.

۱۶. آیین کنفوسیوس توسط کونگ فوزی (کنفوسیوس) پایه‌گذاری شد و توسط منسیوس، شونزی و چو هسی (که چهار متن اصلی: «آموزش کبیر، آموزهٔ اعتدال، منتخبات کنفوسیوس، و منسیوس» را مشخص کردند) گسترش یافت، این اصطلاح عموماً به دورهٔ «کلاسیک» تا سلسله‌های «هان» و «تانگ» (۵۵۱ قبل از میلاد تا ۹۰۷ پس از میلاد) اشاره دارد؛ «نوکنفوسیوسی» از قرن دهم در حال رشد است. «کنفوسیوسی جدید» از قرن بیستم در هنگ کنگ، تایوان و ایالات متحد در حال رشد است. بنابراین به‌عنوان یک سنت زیستی گسترده با پتانسیل زیست‌محیطی (مثلاً ارزش قائل شدن برای طبیعت به‌عنوان خاستگاه حیات) در نظر گرفته شود، به‌ویژه در آسیای شرقی که در آن مشروعیت تاریخی و تأثیر زیادی دارد. به این ترتیب به گستردگی در بوم‌شناسی به کار می‌آید (در حالی که فاصلهٔ بین نظر و عمل تصدیق می‌شود و چین همواره دوستدار محیط زیست نیست). نک:

(Bassett et al. 2000; Bruun 2002; Girardot et al. 2001; Kirkland 2001; Paper 2001; Synder 2006; Tucker 2004; Tucker and Berthrong 1998).

17. (Bassett et al. 2000; Berthrong 1998; Callicott 1997; Cheng 1998; Kinsley 1994; Snyder 2006; Tucker 2002a, 2004, 2005; Tucker and Berthrong 1998; Weiming 1998, 2002; Wensveen 2005).

18. (Bassett et al. 2000; Cheng 1998; Kinsley 1994; Ro 1998; Tucker 2002a, 2004; Tucker and Berthrong 1998; Weiming 1998, 2002).
 19. *Zhongyong*, XXII, referenced to Tu Weiming, *Centrality and Commonality: An Essay on Confucian Religiousness* (Albany, NY: State University of New York Press, 1989), p. 77.
 20. (Callicott 1997; Cheng 1998; Kalton 1998; Maguire 2000; Ro 1998; Tucker 1994, 2004, 2005a, 2005c; Weiming 2001, 2002).
 21. Referenced to Wing-tsit Chang, *A source Book in Chinese Philosophy* (Princeton: Princeton University Press, 1963), p. 86.
 22. From Tucker (2004:2).
 23. (Adler 1998; Maguire 2000; Taylor 1998; Tucker 2002a; Weiming 2002; Weller and Bol 1998).
 24. (Adler 1996; Cheng 1998; Kalton 1998; Kinsley 1994; Ro 1998; Tucker 2005a, 2005c; Weiming 2002; Weller and Bol 1998).
 25. Referenced to Wing-tsit Chang, *A source Book in Chinese Philosophy* (Princeton: Princeton University Press, 1960), vol. 1, p. 465.
 26. (Adler 1998; Bassett et al. 2000; Berthrong 1998; Callicott 1997; Cheng 1998; Kuwako 1998; Maguire 2000; Tucker 2005c; Wensveen 2005).
 27. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/daoism/texts/index.html, 15 Sept. 2006.
 28. Referenced to Wang Yang-ming, *Inquiry on the Great Learning*, in *A Source Book in Chinese Philosophy*, Wing-tsit Chan (Princeton: Princeton University Press, 1963), pp. 659-60.
۲۹. آیین دائو به عنوان باورها/اعمال متنوع، نامیده شدن به نام دائو مورد تأکید قرار می‌گیرد، که پیشینه آن به دائوده جینگ (منسوب به لائوتسه) و فرهنگ عامه برمی‌گردد، براساس: متون قدیمی (لائودزی (Laozi)، جوانگ‌دزی (Zhuangzi)؛ حکومت هان، سنت‌های تین‌شی (Tianshi) یا «استادان آسمانی»، شانگ چینگ (Shangqing) یا مکتب «عالی‌ترین وضوح» و لینگباؤ (Lingbao) یا مکتب «گنجینه مقدس»؛ گروه‌های فرقه‌ای دائوزانگ (Daozang) یا «گنجینه دائو»؛ جنبش‌های اصلاح‌طلب «کیمیاگری باطنی»؛ سنت‌های چنگ‌بی (Zhengyi) یا «اتحاد راست‌کیشی» و چوئن‌جن (Quanzhen) یا «کمال کامل»؛

و اشکال اروپایی - امریکایی جدید است. بنابراین آیین دائو و بوم‌شناسی هم چون قلمرو پیچیده‌ای در نظر گرفته می‌شوند و صرفاً دیدن آن‌ها به عنوان یاران طبیعی شاید غرب‌زدگی باشد، که سهل‌انگاری بوم‌شناختی چینی را نادیده می‌گیرد، و سنت‌های متنوع دائویی را عام می‌کند (چینی‌ها، چینی‌های پراکنده در غرب، غریبان، محققان، مردمی‌سازان؛ هیچ‌کدام نمی‌توانند حقیقت تخیلی آن را کاملاً درک کنند). بنابراین رویکردی گسترده، بوم‌شناختی و قابل انعطاف تأکید می‌شود که به اخلاق متنی، آیین‌ها، اشکال متون اجتماعی احترام می‌گذارد، در حالی که فهم دائویی را دربارهٔ بهم وابسته بودن زندگی را بسط می‌دهد. نک:

(Bassett et al. 2000; Bruun 2002; Girardot et al. 2001; Kirkland 2001; Paper 2001; Snyder 2006; Tucker 1994, 2004).

30. (Ames 2001; Girardot et al. 2002; Kinsley 1994; Kirkland 2001; Lishka 2005; Miller 2001, 2004, 2005a, 2005b; Snyder 2006)

۳۱. کیرکلند [Russell Kirkland استاد ادیان آسیای شرقی و ادیان بومی آمریکا در دانشگاه جورجیا] (۲۰۰۱) اخلاق اجتماعی دائویی مربوط به دوران پیش‌مدرن را در نظر می‌گیرد که از خدمت همگانی حمایت می‌کند در حالی که سایرین به «مفاهیمی» در آیین دائویی اولیه اشاره دارند که جامعه را سامان می‌دهد، و به تربیت جامعه به اندازهٔ ریاضت فردی توجه دارد، اگرچه این مفاهیم به جای اینکه اعمالی سیاسی باشند، تمریناتی برای هماهنگی درونی هستند. نک:

(Miller 2001, 2005a; Snyder 2006).

32. (Callicott 1997; Girardot et al. 2001; Kinsley 1994; Miller 2001, 2005a; Palmer and Finlay 2003; Tucker 1994).

33. Referenced to (Mawangdui, B.), chapter 1 (amended Hendricks).

34. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/daoism/texts/index.html, 15 Sept. 2006; referenced to Stephan Adais and Stanley Lombardo, *Tao Te Ching: Lao-Tzu* (Indianapolis, IN: Hackett Publishing Company Ltd, (1993), p. 7.

35. From Lao Tzu (1996:67-8).

36. From Hall (2001:250-1).

37. (Ames 2001; Callicott 1997; Hall 2001; Jiyu and Yuanguo 2001; Kinsley 1994; Kirkland 2001; LaFargue 2001; Miller 2001, 2005b; Snyder 2006; Tucker 1994; Xiaogan 2001).

38. (Girardot et al. 2001; Hall 2001; Jiyu and Yuanguo 2001; Kinsley 1994; Kirkland

2001; LaFargue 2001; Lishka 2005; Miller 2001; Palmer and Finlay 2003; Raphals 2001; Xiaogan 2001).

39. Referenced to Wing-tsit Chan, *A Source Book in Chinese Philosophy* (Princeton: Princeton University Press, 1963), pp. 170,140.

40. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/daoism/texts/index.html, 15 Sept. 2006; referenced to Burton Watson, *Zhuangzi or Chuang Tzu: Basic Writings* (New York: Columbia University Press, 1964), pp. 94-5,104.

41. (Girardot et al. 2001; Kinsley 1994; LaFargue 2001; Miller 2004; Snyder 2006; Xiaogan 2001).

۴۲. ژیراردو و دیگران (۲۰۰۱: xlviii-lii) این نکات بارز را در آیین دائویی در نظر می‌گیرند: بوم‌شناسی کیهانی، زایش خودانگیخته از تهیگی آغازین؛ بوم‌شناسی پیکره‌های، با تفسیر وجود؛ بوم‌شناسی زمان، زمان چرخه‌ای و نه زمان خطی؛ بوم‌شناسی محلی، که به زندگی مردمی احترام می‌گذارد؛ بازپیدایی و خودانگیختگی، با نشان دادن خودانگیختگی طبیعی؛ ساختن طبیعت، نگرش درونی و نه ظاهری. جیویو (۲۰۰۱) «برنامه بوم‌شناختی دائویی» را در ادامه «سنت بوم‌شناختی دائویی» درباره بی‌عملی، عدم خشونت، و رابطه هماهنگ میان انسان و طبیعت در نظر می‌گیرد.

فصل پنجم: بینش‌های بودایی

۱. آیین بودایی با تنوعی از باورها/اعمال (امریکایی، آسیای شرقی، هندی، ژاپنی، تایلندی، تبتی، تفسیر شده به‌عنوان سنتی منسجم توسط غرب) مورد تأکید قرار می‌گیرد که هیچ چشم‌انداز قطعی درباره طبیعت ندارد. به‌هرحال، به‌عنوان سنتی زنده، پویا در نظر گرفته می‌شود، که میراث را در موقعیت‌های جدید دوباره تفسیر می‌کند، همراه با اینکه آن را در بوم‌شناسی به‌کار می‌گیرد، تا به این ترتیب احتمالاً آن را به‌درستی نشان دهد (نک: گوسلینگ ۲۰۰۱؛ جانستون ۲۰۰۶؛ کرافت ۱۹۹۶؛ ماسوزاوا ۲۰۰۵؛ اسپونبرگ ۱۹۹۷؛ اسویر ۲۰۰۵، ۲۰۰۶؛ ویلیامز ۱۹۹۷). از نظر ویلیامز (۱۹۹۷)، هدف باید کاوش طیف وسیعی از دیدگاه‌های بوم‌شناختی بودایی از طریق انواعی از روش‌شناسی‌ها - انتقادی، توصیفی، متعهدانه، تفسیری، پیامبرانه - باشد تا منجر به انطباق خلاقانه مفاهیم بودایی شود (توسط بودائیان روحانی منصوب/عادی، «بودایی شناسان» دانشگاهی، طرفداران بودایی).

۲. جانستون (۲۰۰۶)، کازا (۲۰۰۲، ۲۰۰۳) و اسویر (۲۰۰۶: ۳۷-۱۲۵) آیین بودایی و بوم‌شناسی را از نظر تاریخی/مضمونی (توسط بودائیان/غربیان، که محیط‌زیست‌گرایی

را متأثر از آیین بودایی می‌دانند) تجزیه و تحلیل می‌کنند. غریبان آن را به: بوم‌مدافعان، که این دین را ذاتاً بوم دوست می‌دانند، و بوم‌منتقدان، که این دین را به‌عنوان تحریف غربی ارزش‌هایی می‌دانند که طبیعت را به‌طرزی منفی، جایگاه رنج می‌بینند، و بوم‌ساختار‌گراها، که از تخصیص انتقاد می‌کنند ولی بر تحلیل نقادانه تأکید می‌کنند و بوم‌اخلاق‌یون، که اخلاقی بوم‌دوستانه اعتدال را در نظر می‌گیرند، و بوم‌زمینه‌گرایان، که بر معانی مردمی درباره طبیعت توجه دارند تقسیم می‌کنند.

3. (Badiner 1990; Batchelor and Brown 1994; Gross 2002; Jhonston 2006; Kaza 2002a, 2002b; Kraft 1996; Prasad 2003; Sponberg 1997; Swearer 2005, 2006).

4. Referenced to Badiner (1990: xiv-v).

5. Referenced to Schmithausen, L., *Buddhism and Nature* (Tokyo: International Institute for Buddhist Studies, 1991), p. 32.

6. Referenced to Bhikku Bohdi, 'Foreword', in *Buddhist Perspectives on the Ecocrisis*, Kias Sindel, ed. (Kandy, Sri Lanka: Buddhist Publication Society, 1987), p. vii.

7. (Brown 1994; Chapple 2005a; Gosling 2001; Halhfax 1990; Jacobsen 2005d; Kaza 2002b; Palmer and Finlay 2003; Regenstein 1991; Schmithausen 2005; Swearer 2001, 2005).

۸. از نظر کازا (۱۹۹۳) می‌توان چهار حقیقت شریف را با مطرح کردن چهار سؤال برای موضوعات زیست‌محیطی به کار گرفت (رنج را مخاطب قرار می‌دهد، جایگزینی برای رویکردهای سیاسی/فن‌آورانه بدون تأکید بر آن فراهم می‌آورد): مشکل یا رنج چیست؟ علت‌های این رنج چه هستند؟ چه چیزی به این رنج پایان می‌دهد؟ با چه روشی می‌توان به این هدف رسید؟

9. (Barnhill 2001; Batchelor, s. 1994; Brown 1994; Callicot 1997; Chapple 2005a; Gosling 2001; Gross 2002; Johnston 2006; Kaza 1993, 2001, 2002a; Maguire 2000; Swearer 1997, 2004, 2005).

10. Referenced to Thich Nhat llanh.

11. Referenced to Maha Ghosananda.

۱۲. کرافت (۱۹۹۷) بسط کرمه را از نظر بوم‌شناسی از افراد به‌سوی گروه‌ها، از شرق به غرب، از جوامع دینی به سکولار، و از جوامع با فن‌آوری پایین به‌سوی جوامع با فن‌آوری بالا فرض می‌کند، و بوم‌گروه یا فن‌کرمه را مطرح می‌سازد (شفقت را برای زیست‌بوم‌ها به کار می‌گیرد، گرم شدن جهان از نظر کرمه‌ای بررسی می‌کند، برای مثال، آیا انسان به

- سرنوشتی که استحقاق آن را دارد می‌رسد، و کدام بخش‌ها می‌رسند، افراد/ممل، اغنیا/فقرا).
13. (Batchelor, M. 1994a; Brown 1994; De Silva 1994; Harris 1997; Kaza 2002a, 2002b; Prasad 2003; Schmithhausen 2005; Swearer 2006; Thakur 2003).
14. Referenced to Roger Corless, *The Concern for Animals in Buddhism* (Silver Spring, MD: International Network for Religion and Animals, no date).
15. (Badiner 1990; Barnhill 1997, 2005b; Batchelor, M. 1994a; Brown 1994; Harris 2002; Kaza 2002a; Kinsley 1994; Lancaster 1997; Swearer 2006).
16. (Barnhill 2005b; Batchelor, M. 1994a; Gross 2002, 2005; Habito 2005; Harris 2002; Ho 1990; Kaza 2002a; Kinsley 1994; Rengenstein 1991; Swearer 1997, 2001, 2004; Waldau 2005).
17. Referenced to Knkai, *Attaining Enlightenment in This Very Existence (Sokushin jobutsu gi)*.
18. Referenced to Francis Cook, *Hua-yen Buddhism* (University Park: Pennsylvania State University Press, 1977), p. 19.
۱۹. به باور دی سیلوا (۱۹۹۴: ۲۱-۱۸) آیین بودایی بر به‌هم مرتبط بودن طبیعت (همراه با تغییر) از طریق قوانین فیزیکی، زیستی، روان‌شناختی، اخلاقی و علیت تأکید دارد (پنکه نیامه دهامه *panca niyamadhamma*): فصل، بذر، ذهن، عمل، پدیده (پنج قانون طبیعی که قانونمند بودن طبیعت را متذکر می‌شوند. برای مثال، شکوفه دادن و میوه دادن طبق قانون فصول و نتیجه دادن اعمال بر طبق قانون اعمال است)). از طریق آن‌ها عناصری که زیست‌شناسی را مقید می‌کنند بر الگوهای فکری اثر می‌گذارند که معیارهای اخلاقی را تعیین می‌کنند و بر طبیعت تأثیر می‌گذارند. براون (۱۹۹۴: ۱۲۵) هم به آموزه‌ای از بودا درباره طبیعت اشاره می‌کند که وجود ذهنی و جسمی موجود زنده از پنج جزء مادی - روانی ساخته می‌شود: روپه (*rupa*) ماده، ودانا (*vedana*) احساسات، سمجنه (*samjna*) ادراک‌ها و تصورات، سمسکارا (*samskara*) سرشت‌ها یا شکل‌ها و فعالیت‌های ذهنی، ویجنانه (*vijnana*) آگاهی.
20. (Badiner 1990; Batchelor, M. 1994a; Batchelor, S. 1994; Brown 1994; Gross 2002; Johnston 2006; Kaza 2001, 2002a, 2002b, 2005; Loori 1997; Schmithhausen 2005; Sponberg 1997).
21. Referenced to Thomas Cleary, *The Flower Ornament Scripture*, vol. I (Boston: Shambhala, 1984), pp. 184, 302.

۲۲. بارنهیل (۱۹۹۷) مرتبط ساختن شبکه ایندرا به شبکه غذا را از سوی گری اسنیدر مهم می‌شمرد، و آن را همچون مبادله عطیه‌ای در جهت ادامه زندگی در نظر می‌گیرد، و بر ضرورت جوامع زیست‌منطقه‌ای، و به‌هم‌پیوسته تأکید دارد (که مفهوم بودایی درهم تنیدگی را بوم‌شناختی می‌کنند و مفهوم زیست‌بوم را بوداسازی می‌کنند).
23. (see: Barnhill 1997, 2001; Batchelor, M. 1994a; Callicot 1997; Halifax 1990; Kaza 2002a, 2002b, 2005; Kinsley 1994; Pocesky 2005b; Swearer 2001, 2005, 2006).
24. Referenced to Rev. Iru Price (Shik Po Chili), 'Compassion,' Humanitarian Literature Distribution Service San Francisco.
25. Referenced to Buddhadasa Bhikku.
26. Referenced to Knkai, *Sokushin jobutsu gi* (Attaining enlightenment in this very exist ence), in Yoshito S. Hakcda, *Kukai: Major Works* (New York: Columbia University Press, 1972), pp. 229-30.
27. Referenced to Uisang, in Odin, S., *Process Metaphysics and Hua-yen Buddhism* (Albany: State University of New York Press, 1982), pp. xix-xx (de-italicized).
28. Referenced to Fazang, in Odin, S., *Process Metaphysics and Hua-yen Buddhism* (Albany: State University of New York Press, 1982), p. 25.
29. (Batchelor, M. 1994a; Gosling 2001; Halifax 1990; Kaza 2002a, 2005; Kinsley 1994; Schmithhausen 2005; Sponberg 1997; Swearer 2004, 2005).
30. Referenced to Maha Ghosananda, Cambodian Prayer, in *The Path of Compassion*, Fred Eppsteiner, ed. (Berkeley: Parallax Press, 1985), pp. 24-5.
31. (see: Batchelor, M. 1994a; De silva 1994; Harris 2002; Kinsley 1994; Maguire 2000; Palmer and Finlay 2003; Rengenstein 1991; Swearer 2001, 2004, 2005, 2006; Thakur 2003).
32. Referenced to the Pali Text Society, London.
33. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/buddhism/texts/index.html, 15 Sept. 2006; referenced to Maharatnakuta Sutra, 'Dwelling in the Forest'.
34. (see: De silva 1994; Kaza 2002b; Maguire 2000; Schmithhausen 2005).
35. (Batchelor, M. 1994a; Kaza 1993, 2002a, 2002b; Sponberg 1997).
36. (Batchelor, M. 1994a; Callicot 1997; De Silva 1994; Gross 1997; Kaza 2002a, 2005; Kinsely 1994; Maguire 2000; Sivaraksa 1990; Swearer 2004, 2006).

۳۷. بچلر، م. (۱۹۹۴ ب: ۷-۱۰۴)، هو (۱۹۹۰: ۵-۱۳۳)، کازا (۱۹۹۳: ۴-۱۴۱) و کرافت (۱۹۹۶: ۴۸۵-۹۰) بر گاتا‌های (gatha) بوم‌شناختی یا «آیه‌های ذهن آگاهی» تأکید دارند که به مراقبه کمک می‌کنند: برای مثال، «این بشقاب غذا، همان‌طور که معطر و اشتها برانگیز است، حاوی رنج زیادی نیز هست»، «با شنیدن صدای جیرجیرک‌ها در شب، با همه موجودات عهد می‌بندم، تا اعمال و ممارستم را به سادگی حفظ و بر آن مداومت کنم»، «نیلوفر آبی برای تو، بودا برای بودن».

38. (Badiner 1990; Batchelor, M. 1994b; Codiga 1990; Habito 1997, 2005; Ho 1990; Kaza 1993; Kinsley 1994; Kraft 1996, 1997).

39. Referenced to Thich Nhat Hanh, *Touching Peace*, pp. 11-12.

40. (Barnhill 1997; Batchelor, M. 1994a; Devall 1990; Gosling 2001; Kaza 1993, 2002b; Sponsel and Sponsel 1997; Swearer 2001, 2004, 2005, 2006).

41. Referenced to Phra Phaisan Visalo, *The Forest Monastery and Its Relevance to Modern Thai Society, in Radical Conservatism: Buddhism in the Contemporary World*, Sulak Sivaraksa et al. ed. (Bangkok: Thai Inter-Religious Commission for Development and International Network of Engaged Buddhists, 1990), pp. 293-4.

۴۲. از نظر بچلر، س. (۱۹۹۴) راه‌حل بودایی برای معضلات زیست محیطی باید این باشد که توضیح دهد چگونه مدرنیته به نفع شخصی انسان نیست، و ساختارهایی را به چالش بکشد که نسبت به اعمال ویرانگرانه‌اش کور هستند. کازا (۲۰۰۲ ب) راه‌حل را در اعمال مقاومتی (آیین‌ها، اعتراض‌ها)، نقد ساختارهای اجتماعی (حقوق حیوانات، حفاظت از طبیعت)، و دگرگونی فرهنگی (زیست‌منطقه‌گرایی، گیاهخواری) می‌بیند. جانستون (۲۰۰۶)، کازا (۲۰۰۲ ب، ۲۰۰۵)، کرافت (۱۹۹۶، ۲۰۰۵) و رگنشتاین (۱۹۹۱) به رشد فعالیت‌های زیست محیطی با رویکرد بودایی اشاره دارند: برای مثال، ادراک بودایی نقشه طبیعت (Buddhist International Network)؛ شبکه بین‌المللی بودائیان متعهد (Perception of Nature Project of Engaged Buddhists)؛ راهبانی که به درختان تقدس می‌بخشند تا آن‌ها را در برابر توسعه محافظت کنند (در تایلند)؛ جنبش خودگردان سرودایا شرامادانا در سری‌لانکا (Soka Gakkai)؛ ریشو کوزیکای (Rissho Koseikai) در ژاپن و امریکا؛ و دالایی لاما؛ گری اسنیدر شاعر؛ جونا میسی محقق (Joanna Macy)؛ راهبان راهب بوداداسا (Buddhadasa) (Bhikkhu Thich) (که صومعه جنگلی‌اش نمونه‌ای از سنگهه است) و تیک نات هان (Thich Nhat Hanh) که مسئولیت‌های زیست محیطی را به تفصیل شرح می‌دهند.

43. (Batchelor, S. 1994; De Silva 1994; Kaza 1993, 2002b, 2005; Kraft 1996, 2005; Rengenstein 1991).
44. Referenced to the Pali Text Society, London.
45. (see: Batchelor, S. 1994; Kinsley 1994; Sponberg 1997).

فصل ششم: بینش‌های یهودی

1. Referenced to Albert Vorspan, *The Crisis of Ecology: Judaism and the Environment* (New York: Union of American Hebrew Congregations, 1970).
2. (Tirosh-Samuelson 2002a).

۳. تیروش - ساموئلسون (۲۰۰۵، آ، ۲۰۰۵ ب)، فهم تاریخی یهودیت در مورد طبیعت، از کیهان‌شناسی رمزی اولیه، از طریق تأثیر فلسفه هلنی و انقلاب علمی، تا چالش‌های دنیوی‌سازی را تحلیل می‌کند. او به توصیفات طبیعت در متون یهودی اهمیت خاصی می‌دهد، کتاب مقدس عبری را به‌عنوان متنی بنیادی می‌داند، و به آفرینش الهی و موضوع نظارت اهمیت می‌دهد (الگوی آن قوم بنی‌اسرائیل است) و احترام به طبیعت را در محققان یهودی اولیه و ادبیات ربّانی، و نیز منابع روشنگری و قرون وسطا را (توصیفات طبیعت به‌مثابه درس به‌کار می‌روند، که به خداوند اشاره دارند) در نظر می‌گیرد. او از چنین منابعی، درمی‌یابد که سرآغازهای محیط‌زیست‌گرایی یهودی در امریکای شمالی در حدود ۱۹۷۰، در واکنش به این اتهام که علت بحران زیست‌محیطی تفکر یهودی - مسیحی است اتفاق می‌افتد. او به موقعیت‌های اخلاقی/ حقوقی و نمادها/ آیین‌ها اهمیت می‌دهد که تفکر بوم‌شناختی مدرن یهودی را ترغیب می‌کنند (افراد) همچون مارتین بوبر Matin Buber، هارون دیوید گوردن Aharon David Gordon، ابراهام یوشع هشل Abraham Joshua Heschel، سامسون رافائل هیرش Samson Raphael Hirsch، یوسف داو سولوویتچیک Yosef Dov Soloveitchic، آرتور واسکو Arthur Waskow و آرتور گرین Arthur Green را مطرح می‌سازد). هانی Hahne (۲۰۰۵) ادبیات بین‌العهدینی را در نظر می‌گیرد که به آفرینش خیر، که خداوند آن را حفظ می‌کند، و بر تأثیر گناه/ و رهایی از آن اشاره می‌کند. لرنر Lerner (۲۰۰۵) بر شریعت یهودی یا هالاخا (halakha) حفاظت زیست‌محیطی تمرکز می‌کند، آنچه که به‌عنوان سنت زنده در می‌یابد، که به‌طور مستمر توسط موضوعات جدید شکل می‌گیرد. گرسٹنفلد Gerstenfeld (۲۰۰۵) به متونی اهمیت می‌دهد که بر یهودیت و پایداری، خطرات مصرف‌گرایی، و نیاز زمین برای استراحت در جهت حفظ تنوع حیاتی آن تأکید دارند، و بر ضرورت پیروی از فرامین در جهان‌بینی خدا محور یهودیت توجه دارند. در این پرتو، سیدنبرگ دی Seidenberg D

بی‌نوشت‌ها ■ ۴۰۳

(۲۰۰۵) موضوعات زیست محیطی را در نظر می‌گیرد که ریشه‌های عمیقی در تمدن یهودی دارند (در حالی که توجه می‌کند که آگاهی نسبت به این موضوع جدید است).

4. (Vogel 2006: 1).

۵. وُگل (Vogel) (موضوعات ربّانی/کتاب مقدسی در ارتباط با «دوستی زیست محیطی» را تحلیل می‌کند) استدلال می‌کند که آیین یهودی ارتباط پیچیده‌ای با طبیعت هم با عناصر سبز و هم عناصر غیرسبز آن دارد، حفاظت از طبیعت به‌عنوان مهم‌ترین ارزش اجتماعی تلقی نمی‌شود، حیات انسان را مهم‌تر می‌شمرد، طبیعت به همان میزان سخاوتمند است تهدیدکننده است، باید از آن استفاده کرد و لذت برد و نیز آن را حفظ کرد، او نکته کلیدی را در اطاعت از دستورات خداوند و تعادل بین نیازها و ارزش‌های انسانی با ارزش‌ها و نیازهای طبیعت می‌داند. تیروش - ساموئلسون (۲۰۰۵) فاصله‌ای ذهنی را بین سنت یهودی و نگرش دنیوی محیط زیست‌گرایی در می‌یابد، و بوم‌شناسی را به‌عنوان دستور کاری کوچک برای رهبریت یهودی می‌داند.

6. (Rose 1992b: 11- 12).

7. (Fink 2004; Katz 1994; Rose 1992a, 1992c; Schwartz 2002; Solomom 1992; Swartz 1996; Tirosh- Samuelson 2002a, 2005b; Waskow 2002).

8. From Solomon (1992:48).

9. From Katz (1994:58).

10. (Bassett et al. 2000; katz 1994; Maguire 2000; Palmer and Finaly 2003; Solomon 1992; Tirosh- Samuelson 2001).

11. Referenced to Allen, E. L., The Hebrew View of Nature, *Journal of Jewish Studie* 2, no. 2 (1951):103.

12. (Katz 2001: 153, 164).

13. (Fink 2004; Goodman 2002; Hutterman 2002; Jacobs 2002; Katz 1994, 2001; Maguire 2000; Regenstein 1991; Solomon 1992; Tirosh- Samuelson 2001).

14. Referenced to Rabbi Barry Freundel, Keshet Israel Congregation, Washington, DC, 'The Earth is the Lord's: How Jewish Tradition Views Our Relationship and Our Responsibility to the Environment', *Jewish Action*, Summer, 1990.

15. (Regenstein 1991: 189).

16. Referenced to Aryeh Levine, R., in *A Tzadik in Our Times*, Simcha Raz, ed. (Jerusalem, 1976), pp. 108-9.

17. From Goodman (2002:228).
18. (Hutterman 2002; Palmer and Finaly 2003; Regenstein 1991; Rose 1992b; Swartz 1996; Tirosch- Samuelson 2001).
19. Referenced to Abraham Joshua Heschel, *God in Search of Man: A Philosophy of Judaism* (Philadelphia: Jewish Publication Society of America, 1956), pp. 43-51.
20. From Goodman (2002:252).
21. From Solomon (1992:49).
22. From Palmer and Finlay (2003:118), referenced to Sefer haHinnukah.
23. (Goodman 2002; Jacobs 2002; Katz 1994; Palmer and Finaly 2003; Regenstein 1991; Rose 1992b; Solomon 1992; Swartz 1996; Tirosch- Samuelson 2001).
24. (Fink 2004; Goodman 2002; Hutterman 2002; Jacobs 2002; Katz 1994; Kraemer 2002; Maguire 2000; Schwartz 2002; Solomon 1992; Swartz 1996; Tirosch- Samuelson 2001, 2005a; Waskow 2002).
25. Referenced to Rav Kook, 'Hazon ha Tzimonut vebaShalom, Afikim baNegev II', in *Lahai Ro'i*, ed. Yohanan Fried and Avraham Riger (Jerusalem, 1961), p. 207.
26. (Palmer and Finaly 2003: 112).
27. (Fink 2004; Hutterman 2002; Katz 1994; Solomon 1992; Swartz 1996).
28. (see: Foltz 2002b; Green 2002; Tirosch- Samuelson 2001).
29. From Solomon (1992:26).
30. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?pageID=81, 15 Sept. 2006; Referenced to Moshe Cordovero, R., Tomer Devorah 3 (de-italicized).
31. Referenced to Hertz, J. H., ed., *The Pentateuch andHaftorahs* (London: Soncino Press, 1958).
32. Referenced to Animals, Cruelty to, *Encyclopedia Judaica* (Jerusalem: Keter, 1974), pp. 6-7.
33. (Goodman 2002; Solomon 1992; Tirosch- Samuelson 2001).
34. (Reganstein 1991: 184, 190- 4).
35. (see: Fink 2004; Foltz 2002b; Katz 1994; Regenstein 1991; Swartz 1996; Tirosch- Samuelson 2001).
36. (Rose 1992b: 16- 17).

37. (Rose 1992c: 2-3).
38. Referenced to Pirtkei Rabbi Eliezer 34.
39. (Goodman 2002; Jacobs 2002; Pick 1992; Regenstein 1991; Rose 1992a, 1992b; Tirosh- Samuelson 2001).
40. Referenced to Abraham Joshua Heschel, *The Sabbath* (New York: Farrar, Straus and Young, 1951), p. 48.
41. (Fink 2004; Jacobs 2002; Kaplan 2002; Katz 1994; Maguire 2000; Palmer and Finaly 2003; Riskin 1992; Tirosh- Samuelson 2001; Wasko 1996).
42. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?pageID=81, 15 Sept. 2006 (de-italicized).
43. Referenced to David Ehrenfeld and Phillip J. Bentley, 'Judaism and the Practice of Stewardship', *Judaism* 34 (1985):310.
44. (Katz 1994: 59).
45. bShabb. 88a, from Hutterman (2002:286).
46. (Hutterman 2002; Tirosh- Samuelson 2001).
47. (Hutterman 2002).
48. (Schorsh 1992; Tirosh- Samuelson 2001).
49. (Green 2002; Katz 1994; Schwartz 2002; Seidenberg D. M. 2005; Tirosh- Samuelson 2001, 2005a; Wasko 2002).
50. (Wasko 2002: 311).
51. Referenced to Rebbe of Chernobyl.
52. (Green 2002; Katz 1994; Seidenberg D.M. 2005; Tirosh- Samuelson 2001, 2005a; Wasko 2002).
53. Referenced to Martin Buber, *I and Thou*, trans. Walter Kaufman (New York; Scribner's, 1970), pp. 57-9.
54. (Gellman 2002: 317).
55. Referenced to Abraham Joshua Heschel, *Man is Not Alone* (New York; Farrar, Strauss and Young, 1951), p. 39.
56. (Kaplan 2002: 411).
57. Referenced to Rabbi Avraham Yitzak haKohen Kook, *Orot haKodesh* II, 444.

1. Referenced to *Common Declaration by John Paul II and the Ecumenical Patriarch*

Bar tholomew I, Sourozh90 (November 2002), pp. 19-21.

۲. هسل و روتر (۲۰۰۰) استدلال می‌کنند که اگرچه سنت‌های چندگانه مسیحی ممکن است اشکال رقابتی یا مشارکتی، محدودکننده یا رهایی‌بخش داشته باشند، هدف باید کشف عناصر دوستانه زیست‌محیطی در آن‌ها باشد. مک دانیل (۱۹۹۴)، به‌طور مشابه، ضرورت اهمیت دادن به مشارکت‌های بوم‌شناختی مثبت مسیحی و انتقاد از نکات منفی را در نظر می‌گیرد، فرصت‌هایی را به مسیحیت برای بینش‌های جدید می‌دهد، آن را همچون سنتی در حال پیشرفت می‌داند که توانایی خودنقدی و بهبود را دارد. به این ترتیب او الهیات‌های آفرینش‌محور گوناگون مسیحی را در نظر می‌گیرد که توسعه‌یافته، کتاب مقدسی، کیهان‌شناسانه، فمینیستی، عرفانی، جهان اولی/جهان سومی هستند، در صورتی که الهیات‌های دیگر به معنویت‌های تأثیرگذار بوم‌شناختی ارتدوکس شرقی، پروتستانیسم (لیبرال/انجیلی/اصلاح شده) و کاتولیک رومی اهمیت می‌دهند. (کارول و همکاران ۱۹۹۷؛ هسل ۲۰۰۴؛ تیلور و کاپلان ۲۰۰۵؛ فولتس ۲۰۰۲؛ کینزلی ۱۹۹۴؛ نش ۲۰۰۵؛ رگنشتاین ۱۹۹۱).

3. see Blackwelder 2005; ELC 1996; Haught 1996; McDaniel 1994; McFarland-Taylor 2005; McGrath 2003; Marshall 2000; Nash 2005; Page 1992; Rand 2000; Reid 2001; Wensveen 2005).

4. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?pageID=69, 15 Sept. 2006; quote referenced to the Orthodox Churches document 'Orthodoxy and the Ecological Crisis', 10-11 (de-italicized).

5. From DeWitt (1997:93).

6. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/christianity/texts.index.html, 15 Sept. 2006; referenced to *The Dialogue*.

7. (Basset et al 2000; Berry 2000; Blackwelder 2005; Callicott 1997; DeWitt 1997; ELC 1996; Hessel 2004; Kalapurachal 2003; Page 1992; Palmer and Finlay 2003; Rand 2000; Regenstein 1991; Wielenga 2003).

8. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/christianity/texts.index.html, 15 Sept. 2006.

9. Referenced to Celtic Christianity (de-italicized).

10. see Bauckham 2000; Blackwelder 2005; ELC 1996; DeWitt 1997; Page 1992;

- Palmer and Finlay 2003; Rajotte and Breuille 1992; Wensveen 2005).
11. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/christianity/texts.index.html, 15 Sept. 2006; referenced to *Showings*.
۱۲. برای بررسی دقیق‌تر درباره‌ی ارتباط این مطلب با بوم‌شناسی، نک:
Burton-Christie, D., Words beneath the water: Logos, Cosmos and the spirit of Place, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds. (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2000), pp.315-26.
13. (Bauckham 2000; Berry 2000; Blackwelder 2005; Deane- Drummond 2004; DeWitt 1997, 2005; Hessel 2004; Kalapurachal 2003; Lodhal 2005; McGrath 2003; Palmer and Finlay 2003; Rand 2000; Wallace 2000).
14. 10 Referenced to Phillip Schaff, *The Creeds of Christendom, with a History and Critical Notes*, vol. 3, *The Evangelical Prtoestant Creeds with Translations* (Grand Rapids: Baker Book house, 1966), p. 384.
15. From Wielenga (2003:137).
16. From Northcott (2000:169).
17. (Deane-Drummond 2000, 2004; DeWitt 1997; McGrath 2003; Mische 2000; Moltmann 2000; Northcott 2000; Page 1992; Regenstein 1991; Ruether 1992; 2000a; Wielenga 2003).
18. From Blackwelder 2005:308).
۱۹. از رگنشتاین (۱۹۹۱: ۲۲، ۳۵، ۳۷). رگنشتاین (۱۹۹۱) بر محکومیت قربانی کردن حیوانات در اشعیا، سموئیل، میکاه، مزامیر، عاموس، ارمیا و امثال تأکید می‌کند، و گیاهخواری را در نظر می‌گیرد که در پیدایش، لاویان، اشعیا، عاموس، ارمیا، مزامیر و امثال پیشنهاد شده و توسط رهبران کلیسای اولیه اجرا می‌شده است.
20. From Rogenstein (1991:22).
21. (Blackwelder 2005; ELC 1996; Lodhal 2005; Palmer and Finlay 2003; Randolph 2005).
22. From Kalapurachal (2003:113).
23. From ELC (1996:247-8).
24. (Bakken 2005; Bassett et al. 2000; Bauckham 2000; Callicott 1997; DeWitt

2000; ELC 1996; Hessel 2004; Kalapurachal 2003; Kinsley 1994; McDaniel 1994; McGrath 2003; Page 1992).

۲۵. در برخی نحله‌های فکری هنوز نظارت انسان را انسان‌مدارانه می‌دانند، که به اندازه کافی ضدفرهنگی نیست، و بر تفوق و «مدیریت» انسان بر طبیعت اصرار دارند (به‌طور مثال در محیط زیست‌گرایی اصلاحی) (باکن ۲۰۰۵؛ باوکهام ۲۰۰۰؛ دینه - دروموند ۲۰۰۴؛ کینزلی ۱۹۹۴).

26. Referenced to 'The Columbia River Watershed: Caring for Creation and the Common Good' (February 2001).

۲۷. هایبرت (Hiebert 2000) روایات گوناگون خلقت را در نظر می‌گیرد که منجر به تصاویر مختلفی دربارهٔ رسالت انسان در آفرینش می‌شود: «کشیش» در (پیدایش ۱-۲، ۱-۴)، که بر اقتدار پر قدرت دلالت می‌کند، و بر طبیعت نظارت و سرپرستی می‌کند؛ و «کشاورز» در (پیدایش ۲-۴، ۳-۲۴) بر تلاش زمینی دلالت می‌کند، که با طبیعت مشارکت می‌کند (چنین برمی‌آید که هایبرت حالت دوم را به‌عنوان روابط زیست‌محیطی دوستانه‌تر ترجیح می‌دهد اگرچه که هماهنگ‌سازی آن‌ها را هم در نظر می‌گیرد، و بر انسانیتی در عین حال مراقب طبیعت اصرار می‌کند).

28. (see Hiebert 2000; Kinsley 1994).

29. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?pageID=69; referenced to the Orthodox Churches document 'Orthodoxy and the Ecological Crisis', p. 8 (de-italicized).

30. From Granberg-Michaelson (2006:5).

31. From Ruether (1992:210).

32. (Bassett et al. 2000; DeWitt 1997; Granberg-Michaelson 2006; Kalapurachal 2003; McFague 2000; Moltmann 2000; Page 1992; Regenstein 1991; Ruether 1992, 2000a; Wensveen 2005).

33. From Bassett et al. (2000:51), referenced to *Ordo Virtutum*, Vision Thirteen:l.

34. From Wielenga (2003:135-6).

35. From McGrath (2003:38).

36. (Bassett et al. 2000; Bauckham 2000; Callicott 1997; EEC 1996; Kinsley 1994; McDaniel 1994; McGrath 2003; Northcott 2000; Page 1992; Regenstein 1991; Roskos 2005; Wensveen 2005; Wielenga 2003).

بی‌نوشت‌ها ■ ۴۰۹

۳۷. گناه / آسیب زیست‌محیطی همچنین ممکن است به‌عنوان شکست مسیحیت از طریق تسلیم شدن به تسلط انسان در شیوه زندگی صنعتی شده مدرن یا مشروعیت دادن به آن در نظر گرفته شود (نقد لین وایت Lynn White ۱۹۶۷)، اگرچه این مشروعیت بخشی به تسلط انسان نیز به‌طور خاص مسیحی نیست بلکه مبتنی بر افکار روشنگرانه راجع به طبیعت است که جنبه الحادی دارند (نک: دینه - دروموند ۲۰۰۴؛ هسل ۲۰۰۴؛ کینزلی ۱۹۹۴؛ نش ۱۹۸۹).

۳۸. از نظر رزینگ (Rossing 2000) این موضوع از نظر فرجام‌شناسی در دو شهر متضاد مورد تأکید قرار می‌گیرد که در مکاشفه: ۱۷ توصیف می‌شود، «بابل» که شهر ناراستی از نظر سوداگری و خشونت است، و «اورشلیم جدید» که مکان درستی از نظر تساوی و آرامش است. ویرانه بابل به‌عنوان تمثیلی از مصیبت زیست‌محیطی، و اورشلیم به‌عنوان نویدبخش هماهنگی زیست‌محیطی در نظر گرفته می‌شوند، همراه با این پیام که باید از بابل خارج و به اورشلیم جدید وارد شوید.

39. (Chryssavgis 2000; Edwards 2006; Kalapurachal 2003; Kinsley 1994; McDaniel 1994; McFague 1987, 1996, 2000; McFarland-Taylor 2005; McGrath 2003; Reid 2001; Wensveen 2005).

40. Downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/christianity/texts.index.html, 15 Sept 2006.

41. (Chryssavgis 2000; Fox 2001; Haught 1996; Kinsley 1994; McFague 1987, 1996, 2000; McGrath 2003; Palmer and Finlay 2003; Ruether 1992; 2000a).

42. (Deane-Drummond 2000, 2004; Edwards 2001, 2006; Field 2005; Hessel 2004; McFague 1996; Moltmann 2000; Wallace 2000).

43. Referenced to John Calvin, *The Institutes of Christian Religion*, McNiell, J. Y., ed. (Philadelphia: Westminster, 1960), p. 138.

44. Referenced to Pinnock, C. H., *Flame of Love: A Theology of the Holy Spirit* (Downers Grove: Inter-Varsity Press, 1996).

45. From Wensveen (2005:355).

46. From McGrath (2003:50).

47. Quotes from McGrath (2003:49-50).

48. From Rossing (2000:216, 218).

49. (Berry 2000; Chryssavgis 2000; DeWitt 2005; Edwards 2006; ELC 1996; Haught

1996; Hessel 2004; Lodhal 2005; McFague 2000; McGrath 2003; Rossing 2000; Wensveen 2005).

۵۰. از نظر برت (Brett 2001) چنین فرجام‌شناسی بوم‌شناختی‌ای صرفاً آینده‌شناسی نیست چون با گذشته و حال مرتبط است، و عملی در انتظار و به یادآورانه است (آفرینش آینده از طریق حوادث گذشته در عمل اکنون)، پیش‌بینی نیست بلکه نمادگرایی است، هدفش کنترل انسان نیست بلکه ایجاد آگاهی و امید است، و بر مبنای «واقعه مسیح» است، نقطه اوج آینده که در تجسد تاریخی به وقوع می‌پیوندد.

51. (Deane-Drummond 2000, 2004; McFague 2000; Moltmann 2000; Page 1992; Rae 2000; Ruether 2000a, 2000b, 2001).

52. (Ruether 2000a: 611).

53. (Beattie 2005; Deane-Drummond 2004; Fox 2001; Hobgood-Oster 2005; Kinsley 1994; Larkin 2001; McFague 1987; Ruether 1992, 2000b, 2001).

۵۴. چنین افکاری عدالت اجتماعی را به عدالت زیست‌محیطی پیوند می‌دهند، طبیعت را همچون «فقیری جدید» می‌بینند و انحطاط زیست‌محیطی در «مناطق قربانی» با زندگی دوستانه زیست‌محیطی به‌وقوع می‌پیوندد که شمول اجتماعی و مصرف عادلانه را نیاز دارند، نوعی فراخوانی برای پایداری و گزینه‌ترجیحی برای فقرا، این امر گزینه‌تخریبی برای اغنیا را تصحیح می‌کند، و از دیدگاه‌های جوامع متنوع، هماهنگ و خودکفا پشتیبانی می‌کند. (نک: دینه - دروموند ۲۰۰۴؛ هسل ۲۰۰۴؛ روثر ۱۹۹۲، ۲۰۰۰؛ شارپر ۲۰۰۲؛ والا ک ۲۰۰۰).

55. (Bauckham 2000; Carroll et al. 1997; Chillister 1992; Chrystavgis 2005; Hooper and Palmer 1992; Kinsley 1994; McDaniel 1994; McGrath 2003; Regenstein 1991; Reid 2001; Sotitiu 2005).

فصل هشتم: بینش‌های اسلامی

۱. فولس (۲۰۰۳ و ۲۰۰۳) اسلام را نگران عدالت اجتماعی و رابطه بشریت با خدا می‌داند نه مسائل زیست‌محیطی، فی‌نفسه (فقرا) (مسلمان) را می‌بیند از تخریب زیست‌محیطی بیشتر از اغنیا (غربی) رنج می‌برند، اگرچه او محیط زیست‌گرایی اسلامی را، ناشی از منابع متعارف و محیط زیست‌گرایی مسلمانان را، ناشی از اعمال و رسوم فرهنگی می‌داند. دیگران بوم‌اندیشه‌های اسلامی را در دیدگاه‌های یونانی، یهودی - مسیحی یا غربی پنهان می‌دانند، در ضمن اینکه بحران زیست‌محیطی رخ می‌دهد به این دلیل که جهان اسلامی به‌درستی اسلامی نیست بلکه عقاید غربی را تقلید می‌کند.

- (Nasr 1992; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003; Timm 1994)
2. (Maguire 2000; Nasr 1992- Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003, 2005)
 3. Referenced to Fazlun Khalid, Introduction, *Quran: Creation and Conservation* (Birmingham, UK: Islamic Foundation for Ecology and Environmental Sciences (IFEES), 1999).
 4. (Bassett et al. 2000:56).
 5. From Saritopak (2005:1321).
 6. (See Basset et al. 2000; Maguire 2000; Ozdemir 2005; Parvaiz 2005; Saritoprak 2005).
 7. (See Foltz 2003a, 2005b).
 8. Referenced to Guy Delon, in report distributed by the Animal Welfare Institute, Washington, DC.
 9. Referenced to Al-Hafiz B. A. Masri, 'Synopsis of Islamic Teachings on Animal Rights', distributed by International Network for Religion and Animals, Silver Spring, MD.
 10. (Regenstein 1991:249-50).
 11. (Saritoprak 2005:1323).
 12. From Saritopak (2005:1323).
 13. From Saritopak (2005:1323).
 14. From Ozdemir (2005:1124).
 15. From Ozdemir (2005:1125).
 16. (Ahmad 2003; Foltz 2003a, 2005a, 2005b; Ozdemir 2005; Saritoprak 2005; Wescoat 2005b).
۱۷. فولتس (۲۰۰۵ب) و وسکات (۲۰۰۵ب) نیز بر استدلال قیاسی (قیاس) فقهای قدیمی، اتفاق آرا (اجماع) جامعه مؤمنان (امّه) که به گونه‌ای مقتدرانه می‌گوید: «جامعه من بر خطا توافق نخواهند کرد»، و منابع مدون‌شده مرسوم (عرف)، رفتار (ادب)، و قوه تمیز فردی (اجتهاد) تأکید دارند. فولتس (۲۰۰۵آ) و نصر (۱۹۹۳) فلسفه اسلامی را تأثیرگذار می‌دانند، که واژه (طبیعه) را وضع می‌کند تا طبیعت را نشان دهد (مشابه لاتین/ یونانی / *nature physics*)، که شاید در اصل یکی باشند.
18. (Chishti 2003; Izzi Dien 1997; Nasr 1992; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003).
 19. From Timm (1994:85), referenced to Al-Bukhari, vol. 4, bk 54, ch. 1, p. 279.

20. Also 29:19-20, 30:11, 27, 85:13, from Timm (1994:85).
21. From Timm (1994:86).
۲۲. به نظر نصر (۱۹۹۲) اسلام با مطلق بودن انسان پرومیتوسی مخالفت می‌ورزد، و از انسان به هزینه خدا یا آفرینش تجلیل نمی‌کند. به عقیده نصر، مسلمان سنتی، *Islamicus Homio* همواره با آگاهی از حقوق دیگران، از جمله غیر انسان‌ها، که از مسئولیت نسبت به خداوند و طبیعت آگاه است زندگی می‌کند.
23. (Ahmad 2003; Chishti 2003; Khalid 2005; Masri 1997; Nasr 1992; Palmer and Finlay 2003; Said and Funk 2003; Timm 1994).
24. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?p;<gcII>-75, 15 Sept. 2005 (de-italicized).
25. (Afzaal 2005; Ammar 2005- Foltz 2003b; Khalid 2005; Palmer and Finlay 2003; Said and Funk 2003).
26. From Said and Funk (2003:165).
۲۷. سعید وفانک (۲۰۰۳) بین بوم‌شناسی، با «الگوی ارتباطات میان موجودات و محیط زیست آن‌ها»، و معنویت اسلامی که بر «بوم‌شناسی روح» و «الگوی پیونددهنده» مقدس تأکید دارد به صورت تحسین‌آمیزی می‌نگرند.
28. (Afzaal 2005; Ammar 2005; Chishti 2003; Denny 2004; Khalid 2005; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003, 2005; Said and Funk 2003; Timm 1994).
29. Referenced to Al-Hafiz B. A. Masri, 'Synopsis of Islamic Teachings'.
30. (Regenstein 1991:250).
31. Referenced to Jalal al-Din Rumi in Reynold A. Nicholson, *Rumi, Poet and Mystic* (1207-1273) (London: George Allen and Unwin, 1950), p. 119.
32. (Bassett et al. 2000; Regenstein 1991; Saritoprak 2005).
33. Referenced to Al-Hafiz B. A. Masri, 'Synopsis of Islamic Teachings'.
34. (Regenstein 1991:251).
35. (Callicott 1997; Foltz 2002a, 2005c; Izzi Deen 1996; Izzi Dien 1997; Masri 1997; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003; Regenstein 1991).
۳۶. ساریتوپراک (۲۰۰۵: ۱۳۲۴) قرآن را در نظر می‌گیرد که بر فرجام طبیعت به‌عنوان مجازاتی برای فساد انسانی تأکید می‌کند: «آنگاه که زمین با زلزله (سهمناک) خود، به لرزه درآید» (زلزال: ۱)؛ «وقتی کوه‌ها به حرکت آیند، وقتی (خیمه) آسمان برکنده شود» (تکویر: ۳).

۱۱)؛ «وقتی دریاها به جوش آید» (تکویر: ۶). بنابراین انسان با آلوده کردن طبیعت، فرجام خودش را به جلو انداخته است و هنگامی که از طبیعت حفاظت می‌کند مطمئن می‌شود که حیات تداوم می‌یابد (چیزی که نابودی تمدن‌های پیش از اسلام به‌عنوان شاهدهی بر آن است). بنابراین زندگی زمینی کنونی آزمونی برای آینده‌ای است که داوری می‌شود: «و (در آن روز) بهشت را نزدیک پرهیزکاران آرند. و جهنم نیز در نظر گمراهان هویدا شود» (شعراء: ۹۰-۹۱)

37. (Chishti 2003; Izzi Deen 1996; Denny 2004; Dutton 1992; Foltz 2005b; Llewellyn 1992, 2003; Milani 2003; Nomanul Haq 2001; Saritoprak 2005).

38. From Palmer and Finlay (2003:102).

39. (Callicott 1997; Ghishti 2003; Denny 2004; Foltz 2002a, 2003b, 2005a; Izzi Deen 1997; Khalid 2005; Nasr 1992; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003; Palmer and Finlay 2003; Parvaiz 2005; Timm 1994).

40. From Khalid (2005:882).

41. (Afrasiabi 2003; Ammar 2002, 2005; Chishti 2003; Dutton 2003; Khalid 2005; Masri 1997; Nasr 1992; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003; Palmer and Finlay 2003; Parvaiz 2005; Timm 1994).

۴۲. از نظر نصر (۱۹۹۳) برای طبیعت هیچ چیزی خطرناک‌تر از خلیفه‌الله، یا جانشین خداوندی نیست، که نقش عبدالله، یا بنده خداوند بودن را به کناری می‌گذارد، چرا که این به معنای تسلط بدون مراقبت است. به‌رحال، چنین خطری، که در نتیجه اراده آزاد انسان به ظهور می‌رسد (با ترجیح بر برنامه خیری که خدا از پیش ترتیب داده بود)، کرامتی را که بشر در مدیریت نایب‌الخلافتگی و انتخاب مستقل دارد به نمایش می‌گذارد (نک: عزالدین ۱۹۹۷).

43. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?pageID=75, 15 Sept. 2006 (de-italicized).

44. (Ammar 2002, 2005; Dockrat 2003; Dutton 2003; Foltz 2002a; Khalid 2005; Maguire 2000; Nomanul Haq 2001; Ozdemir 2003; Palmer and Finlay 2003; Parvaiz 2005).

45. Downloaded from www.arcworld.org/faiths.asp?pageID=75, 15 Sept. 2006 (de-italicized).

46. From Khalid (2005:881).

47. (Chishti 2003; Foltz 2005b; Izzi Deen 1996; Khalid 2005; Nomanul Hao 2001;

Palmer and Finlay 2003; Parvaiz 2005; Said and Funk 2003).

48. From Llewellyn (2003:220).

49. (Afrasiabi 2003; Ammar 2002; Dockrat 2003; Izzi Dien 1997; Khalid 2005; Llewellyn 2003; Maguire 2000; Parvaiz 2005).

۵۰. خالد (۲۰۰۵)، عزالدین (۱۹۹۷)، لولین (۲۰۰۳) نقل می‌کنند که محتسب یا فقیه تعلیم‌دیده‌ای که در رأس یک اداره دولتی است (که حسبه نیز نامیده می‌شود)، آن چیزی را ترغیب می‌کند که (از نظر بوم‌شناسی) صحیح است، و نادرست را ممنوع می‌کند. دوکرات (۲۰۰۳) قراردادی اجتماعی را در اسلام درمی‌یابد، که حسبه فردی و عمومی، در جامعه، یا اجتماع را پیوند می‌دهد (پنج رکن اسلام که صدقه (زکاه)، روزه، حج، آیین عبادی (نماز) و شهادت است، باطن، یا ماهیت درونی را با ظاهر، یا ماهیت خارجی، در آماره، یا حکومت تأییدشده الهی، که حضرت محمد(ص) نمونه‌ای برای آن است پیوند می‌دهند).

۵۱. چندین مؤلف اصول بوم‌شناختی اسلامی را چنین درمی‌یابند: خداوند که حقیقت غایی است، جهان را در تعادل می‌آفریند، و فهم تنها از طریق ارتباط با او ممکن است؛ انسان تنها مجاز است تا از طبیعت به‌عنوان امانت‌دار خداوند استفاده کند، با هدف تعادل، تا به نحو شایسته‌ای مشمول پاداش یا کیفر شود؛ با حیوانات بایستی به‌عنوان یاران بشریت رفتار شود؛ هر چیزی حقوق/ارزش بوم‌شناختی دارد و انسان اختیار ندارد که این را مختل سازد؛ انحطاط طبیعی در نتیجه حرص یا عطش برای قدرت است، که موجب تعدی به امانت خداوند و سزاوار تنبیه می‌شود؛ پیشگیری از ضرر بر موفقیت ارجحیت دارد؛ مصرف‌گرایی، ایجاد نیازهای کاذب، ترغیب نمی‌شود، و اتلاف مجاز نیست (احمد ۲۰۰۳؛ عمار ۲۰۰۱، ۲۰۰۲؛ کمار ۲۰۰۳؛ صدیق ۲۰۰۳). از نظر افراسیابی (۲۰۰۵)، چنین اندیشه‌هایی دربرگیرنده تفاسیر «پسانسان‌محوری» در اسلام است (فراتر از «انسان‌محور گرایي نرم» که او آن را اسلامی‌ترین بوم‌الهیات می‌داند)، که بر آفرینشی از نظر الهی ارزشمند و انسان به‌عنوان شریف‌ترین مخلوق خداوند اما با تعهد اخلاقی نسبت به طبیعت تمرکز می‌کند.

52. (Chishti 2003; Denny 2004; Foltz 2002a 2005a; Nasr 1992; Nomanul Haq 2001; Said and Funk 2003).

نتیجه

۱. لویتاس (۲۰۰۰: ۱۹۹) به نقل از:

Bloch, E., *The Principle of Hope* (Oxford: Basil Blackwell, 1986)

آن را به‌عنوان منبعی برای چنین اندیشه‌هایی می‌داند.

۲. در این پرتو، بری (۱۹۹۰: ۴) محیط‌زیست‌گرایی دینی را نیازمند «سادگی پسا انتقادی» می‌داند که متضمن فراتر رفتن از درک‌های مدرن متعالی از طریق اتحاد آن‌ها با راز‌گونه‌گی سنتی به‌صورت متفکرانه است (به‌جای بازگشت ساده‌لوحانه به گذشته‌ی طلایی از دست رفته).

3. (see Benstein 2002; Carey 1999; De Geus 1999; Gottlieb 2006a; Hervieu-Leger 2000; Rothstein 2003).

4. Referenced to Richard Rohr, 'Giving Up Control in Life's Second Half' and 'We Should Ask Why So Few Transformations Happen in Church', *National Catholic Reporter*, 8 February 2002 and 28 March 2003.

5. Referenced to WWF (1986) and Alliance of Religions and Conservation, World Wildlife Fund 2000, www.panda.org/living planet/sacred-gifts/assis-2.html.

6. Referenced to Pedersen, K. P., *Environmental Ethics in Inter-religious Perspective, Explorations in Global Ethics: Comparative Religions Ethics and Inter-religious Dialogue*. Twiss, S. B., and Grelle, B., eds (Boulder, CO, and Oxford, UK: Westview Press, 1998).

۷. آندره دروگرز (Andre droogers) به همان اندازه که محقق‌ی می‌تواند نزدیک شود در:

Religion: Beyond a Concept, de Vries, H., ed.: 448-63, New York: Forham University Press, 2008)

به‌طرز جالبی استدلال می‌کند که علمای دینی چه بسا به ادیانی پیبوندند که بر روی آن‌ها تحقیق می‌کنند، و اینکه تحلیل‌های «دانشگاهی» «دنیوی» آن‌ها ممکن است «دین» را بازسازی کند، که بخشی از فرآیند/تجربه‌ی دینی است. به این معنا، تفاسیر حوزه‌ی دین و بوم‌شناسی (یا تفاسیر این کتاب) ممکن است اشکال دینی جدیدی را مشروع کند، که بر تجربه و معرفت دینی می‌افزاید.

8. Referenced to Daniel C. Maguire, 'Poverty, Population, and Sustainable Development', in Center for Development and Population Activities, 'Interfaith Reflections on Women, Poverty, and Population' (Washington, DC, 1996), p. 49.

9. Referenced to Walter Brueggeman, *The Prophetic Imagination* (Minneapolis, MN: Fortress Press, 1978), p. 40 (de-italicized).

کتاب شناسی

- Abram, D., 1990. The Perceptual Implications of Gaia, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:75-92, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Adler, J. A., 1998. Response and responsibility: Chou Tun-I and Confucian Resources for Environmental Ethics, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:123-49, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Afrasiabi K. L. 2003. Toward an Islamic Ecotheology, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:281-96, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Afrasiabi K L., 2005. Islam and Post-Anthropocentrism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:872-3, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Afzaal, A., 2005. Tawhid (Oneness of God), in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:1623-4, London and New York: Thoemmes Continuum.

- Agarwal, A., 2000. Can Hindu Beliefs and Values Help India Meet Its Ecological Crisis? in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:165-79, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Aggarwal, S., 2005. India's Sacred Groves, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:831-3, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Ahmad, A., 2005. Islamic Law, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:885-7, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Ahmad, I., 2003. Islam and Ecology, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:162-72, New Delhi: Deep & Deep Publications (P) Ltd.
- Alley, K. D., 2005. Hinduism and Pollution, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:777-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Ames, R. T., 2001. The Local and the Focal in Realizing a Daoist World, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Giradot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds: 265-382, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Ammar, Nawal, H., 2001. Islam and Deep Ecology, in *Deep Ecology and World Religions: NewEssays on Sacred Ground*, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds: 193-211, Albany: State University of New York Press.
- Ammar, Nawal, H., 2002. An Islamic Response to the Manifest Ecological Crisis, in *Worldviews, Religion, and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:376-84, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Ammar, Nawal, H., 2005. Islam and Eco-Justice, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:862-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Apffel-Marglin, F., and Parajuli, P., 2000. 'Sacred Grove' and Ecology: Ritual and Science, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:291-316, Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Asad, T., 1993. Genealogies of Religion: Discipline and Reasons for Power in *Christianity and Islam*, Baltimore and London: Johns Hopkins University Press.
- Badiner, A. H., 1990. Introduction, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.: xiii-xviii, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Bakken, P. W., 2005. Stewardship, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1598-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Barlow, C., 1997. Green Space, *Green Time: The Way of Science*, New York: Copernicus.
- Barnhill, D. L., 1997. Great Earth Sangha. Gary Snyder's View of Nature as Community, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:187-218, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Barnhill, D. L., 2001. Relational Holism: Huayan Buddhism and Deep Ecology, in *Deep Ecology and World Religions: New Essays on Sacred Ground*, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds:77-106, Albany: State University of New York Press.
- Barnhill, D. L., 2005a. Aesthetics of Nature in China and Japan, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:16-18, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Barnhill, D. L., 2005b. Buddhism - East Asian, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:236-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Bassett, L., Brinkman, J. T., and Pedersen, K. P., eds, 2000. *Earth and Faith: A Book of Reflection for Action*, New York: Interfaith Partnership for the Environment/ United Nations Environment Programme.
- Batchelor, M., 1994a. Even the Stones Smile: Selections from the Scriptures, in *Buddhism and Ecology*, Batchelor, M., and Brown, K., eds:2-17, Delhi: Motilal Bamarsidass Publishers.
- Batchelor, M., 1994b. Look Deep and Smile: The Thoughts and Experiences of a Vietnamese Monk (Talks and Writings of Thich Nhat Hanh), in *Buddhism and Ecology*, Batchelor, M., and Brown, K., eds:100-9, Delhi: Motilal Bamarsidass Publishers.

- Batchelor, S., 1994. The Sands of the Ganges: Notes towards a Buddhist Ecological Philosophy, in *Buddhism and Ecology*, Batchelor, M., and Brown, K., eds:31-40, Delhi: Motilal Bamsarsidass Publishers.
- Bauckham, R., 2000. Stewardship and Relationship, in *The Care of Creation: Focusing Concern and Action*, Berry, R. J., ed.:99-106, Leicester: Inter-Varsity Press.
- Beattie, T., 2005. Feminist Theology: Christian Feminist Theology, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:3034-9, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Benstein, J., 2002. Alma De'atei, 'The World That is Coming': Reflections on Power, Knowledge, Wisdom, and Progress, in *The Good in Nature and Humanity: Connecting Science, Religion, and Spirituality with the Natural World*, Kellert, S. R., and Farnham, T. J., eds:123-35, Washington, Covelo, London: Island Press.
- Berman. M., 1982. *All That it Solid Melts into Air: The Experience of Modernity*, London and New York: Verso.
- Berman. M., 1984. *The Re-Enchantment of the World*, Toronto, New York, London, Sydney: Bantam Books.
- Berry, T., 1990. *The Dream of the Earth*, San Francisco: Sierra Book Clubs.
- Berry, T., 1999. *The Great Work: Our Way into the Future*, New York: Bell Tower.
- Berthrong, J., 1998. Motifs For a New Confucian Ecological Vision, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthnmg, J., eds:237-63. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Beyer, P., 1990. Privatisation and the Public Influence of Religion in Global Society, *Theory, Culture, and Society*, 7 (2-3):373-95.
- Beyer, P., 1992. The Global Environment as a Religious Issue: A Sociological Analysis, *Religion*, 22:1-19.
- Beyer, P., 1991. *Religion and Globalization*, London, Thousand Oaks. New Delhi: Sage Publications.
- Beyer, P., 2003. Social Forms of Religion and Religions in Contemporary Global Society, in *Handbook of the Sociology of Religion*, Dillon. M., ed.:45-60, Cambridge: Cambridge University Press.
- Blackwelder, B., 2005. A Christian Friend of the Earth, in *The Encyclopedia of Religion*

- and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:307-10, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Bolle, K. W., 2005a. Cosmology: An Overview, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:1991-8, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Bolle, K. W., 2005b. Myth: An Overview, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:6359-71, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Bourdieu, P., 1977. *Outline of a Theory of Practice*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Bowen, J. R., 1998. *Religions in Practice: An Approach to the Anthropology of Religion*, Boston, London: Allyn and Bacon.
- Brett, G. C. M., 2001. A Timely Reminder: Humanity and Ecology in the Light of Christian Hope, in *Earth Revealing, Earth Healing: Ecology and Christian Theology*, Edwards, D., ed.:159-76, Collegeville, MN: The Liturgical Press.
- Brockelman, P., 1997. With New Eyes: Seeing the Environment as a Spiritual Issue, in *The Greening of Faith: God, The Environment and the Good Life*, Carrol, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds:30-43, Hanover and London: University Press of New England,
- Brockelman, P., 1999. *Cosmology and Creation; The Spiritual Significance of Contemporary Cosmology*, New York, Oxford: Oxford University Press.
- Brown, B., 1994. Toward a Buddhist Ecological Cosmology, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:124-37, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Bruce, S., 1990. *Religion in the Modern World: From Cathedrals to Cults*, Oxford: Oxford University Press.
- Bruun, O., 2002. *Fengshui* and the Chinese Perceptions of Nature, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:236-45, Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.
- Burke, C. E., 2001. Globalization and Ecology, in *Earth Revealing, Earth Healing: Ecology and Christian Theology*, Edwards, D., cd.:21-44, Collegeville, MN: The Liturgical Press.

- Cadman, D., 2002. With Our Thoughts We Make the World, in *A Sacred Trust: Ecology and Spiritual Vision*, Cadman, D., and Carey, J., eds:62-70, London: The Temenos Academy.
- Callenbach, E., 2004. *Ecotopia*, Berkeley, CA: Banyan Tree Books in association with Heyday Books.
- Callicott, J. B., 1997. *Earth's Insights: A Multicultural Survey of Ecological Ethics from the Mediterranean Basin to the Australian Outback*, Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press.
- Capra, F., 1982. *The Turning Point*, London: Wildwood House.
- Carey, J., 1999. *The Faber Book of Utopias*, London: Faber and Faber.
- Carroll, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., 1997. Introduction: Getting Our Bearings, in *The Greening of Faith: God, The Environment and the Good Life*, Carrol, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds: 1-10, Hanover and London: University Press of New England.
- Casanova, J., 1994. *Public Religions in the Modern World*, Chicago and London: University of Chicago Press.
- Castree, N., and Braun, B., 1998. The Construction of Nature and the Nature of Construction: Analytical and Political Tools for Building Survivable Futures, in *Remaking Reality: Nature at the Millennium*, Braun, B., and Castree, N., eds:3-42, London and New York: Routledge.
- Chapple. C. K., 1994. Hindu Environmentalism: Traditional and Contemporary Resources, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:113-23, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Chapple, C. K., 1997. Animals and Environment in the Buddhist Birth Stories, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:131-48, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chapple, C. K., 2000. Introduction, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds: xxxiii-xliv, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chapple, C. K., 2001a. Hinduism and Deep Ecology, in *Deep Ecology and World*

- Religions: New Essays on Sacred Ground, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds:59-76, Albany: State University of New York Press.
- Chapple, C. K., 2001b. The Living Cosmos of Jainism: A Traditional Science Grounded in Environmental Ethics, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:207-24.
- Chapple, C. K., 2002a. Contemporary Jain and Hindu Responses to the Ecological Crisis, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:113-18, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Chapple, C. K., 2002b. Introduction, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.: xxi-xliii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chapple, C. K., 2002c. Jainism and Ecology, in *When Worlds Converge: What Science and Religion Tell Us about the Story of the Universe and Our Place in It* Matthews, C. N., Tucker, M. E., and Hefner, P., eds:283-92, Chicago and La Salle: Open Court.
- Chapple, C. K., 2004. Hinduism, Jainism, and Ecology, downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/hinduism/index.html, 2 Feb. 2004; referenced to *Earth Ethics* 10, no. 1 (Fall 1998).
- Chapple, C. K., 2005a. Buddha, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:227-30, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Chapple, C. K., 2005b. Jainism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:893-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Chapple, C. K., 2005c. Yoga and Ecology, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1782-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Cheng, C. Y., 1998. The Trinity of Cosmology, Ecology and Ethics in the Confucian Personhood, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:211-35, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Cheng, C.Y., 2002. On the Environmental Ethics of the *Tao* and the *Ch'i*, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:224-36, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Chillister, J., 1992. Monasticism: An Ancient Answer to Modern Problems, in

- Christianity and Ecology*, Breuilly, E., and Palmer, M., eds:65-75, London and New York: Cassell.
- Chishti, S. K. K., 2003. *Fitra: An Islamic Model for Humans and the Environment*, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:67-82, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chryssavgis, J., 2000. The World of Icon and Creation: An Orthodox Perspective on Ecology and Pneumatology, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:83-96, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Chryssavgis, J., 2005. Christianity-Christian Orthodoxy, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:333-7, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Clarke, P. B., and Byrne, P., 1998. *Religion Defined and Explained*, Basingstoke and London: Macmillan Press.
- Codiga, D., 1990. Zen Practice and a Sense of Place, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. IL, ed.:106-11, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Connolly, P., 1999. *Approaches to the Study of Religion*, London and New York: Cassell.
- Cort, J. E., 2002. Green Jainism? Notes and Queries toward a Possible Jain Environmental Ethic, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.:63-94, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Craddock, E., 2005, Shakti, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1523-4, London and New York; Thoemmes Continuum.
- Cronon, W., 1996a, Introduction; In Search of Nature, in *Uncommon Ground: Rethinking the Human Place in Nature*, Cronon, W., ed.:23-56, New York and London: W. W. Norton and Company.
- Cronon, W., ed., 1996b. *Uncommon Ground: Rethinking the Human Place in Nature*, New York and London: W. W. Norton and Company.
- Davie, G., 2000. *Religion in Modern Europe: A Memory Mutates*, Oxford: Oxford University Press.

- Deane-Drummond, C. E., 2000. *Creation through Wisdom: Theology and the New Biology*, Edinburgh: T&T Clark.
- Deane-Drummond, C. E., 2004. *The Ethics of Nature*, Oxford: Blackwell.
- Deegan, C., 2000. The Narmada: Circumambulation of a Sacred Landscape, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C.K., and Tucker, M. E., eds.389—400, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- De Geus, M., 1999. *Ecological Utopias: Envisioning the Sustainable Society*, Utrecht: International Books.
- Denny, F. M., 2004. Islam and Ecology: Abstowed Trust Inviting Balanced Stewardship, downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/islam/index.html, 2 Feb. 2004; referenced to *Earth Ethics* 10, no. 1(Fall, 1998).
- De Silva, L., 1994. The Hills Wherein My Soul Delights: Exploring the Stories and Teachings, in *Buddhism and Ecology*, Batchelor, M., and Brown, K., eds:18-30, Delhi: Motilal Barnarsidass Publishers.
- Devall, B., 1990. Ecocentric Sangha, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:155-64, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Devall, B., and Sessions, G., 1985. *Deep Ecology: Living as if Nature Mattered*, Salt Lake City: Gibbs M. Smith, Inc/Peregrine Smith Books.
- DeWitt, C. B., 1997. A Contemporary Evangelical Perspective, in *The Greening of Faith: God, the Environment, and the Good Life*, Carroll, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds:79-104, Hanover and London: University Press of New England.
- DeWitt, C. B., 2000. Behemoth and Batrachians in the Eye of God: Responsibility to Other Kinds in Biblical Perspective, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:291-316, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- DeWitt, C. B., 2002. Spiritual and Religious Perspectives on Religion and Nature, in *The Good in Nature and Humanity: Connecting Science, Religion, and Spirituality with the Natural World*, Kellert, S. R., and Farnham, T. J., eds:29-64, Washington, Covelo, London: Island Press.
- DeWitt, C. B., 2005. Christianity - An evangelical Perspective on Faith and Nature, in

- The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:369-71, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Dobson, A., 2000. *Green Political Thought*, London and New York: Routledge.
- Dockrat, H. I., 2003. Islam, Muslim Society, and Environmental Concerns: A Development Model Based on Islam's Organic Society, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:341-76, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Dryzek, J. S., 2005. *The Politics of the Earth: Environmental Discourses*, Oxford: Oxford University Press.
- Dutton, Y., 1992. Natural Resources in Islam, in *Islam and Ecology*, Khalid, F., and O'Brien, J., eds:51-67, London and Herndon, VA: Cassell.
- Dutton, Y., 2003. The Environmental Crisis of our Time: A Muslim Response, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:323-40, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Dwivedi, O. P., 1996. *Satyagraha* for Conservation: Awakening the Spirit of Hinduism, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:151-63, New York and London: Routledge.
- Dwivedi, O. P., 2000. Dharmic Ecology, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:2-22, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Eder, K., 1996. *The Social Construction of Nature: A Sociology of Ecological Enlightenment*, London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
- Edwards, D., 2001. For Your Immortal Spirit is in All Things: The Role of the Spirit in Creation, in *Earth Revealing, Earth Healing: Ecology and Christian Theology*, Edwards, D., ed.:45-68, Collegeville, MN: The Liturgical Press.
- Edwards, D., 2006. Every Sparrow that Falls to the Ground: The Cost of Evolution and the Christ Event, *Ecotheology: The Journal of Religion, Nature and the Environment*, 11,1:103-23.
- ELC (Evangelical Lutheran Church in America), 1996. Basis for Our Caring, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R., ed.:243-50, New York

- and London: Routledge.
- Evernden, N., 1992. *The Social Creation of Nature*, Baltimore and London: Johns Hopkins University Press.
- Field, D. N., 2005. The Reformed Tradition in Its Own Words, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:344-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Field, S. L., 2001. In Search of Dragons: The Folk Ecology of Fengshui, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Giradot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:185-200, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Fields, R., 1990. The Meeting of the Buddha and the Goddess, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:3-7, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Fink, D. B., 2004. Judaism and Ecology: A Theology of Creation, downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/judaism/index.html, 2 Feb. 2004; referenced to *Earth Ethics* 10, no. 1 (Fall, 1998).
- Fishbane, M., 2002. Toward a Jewish Theology of Nature, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*. Tirosh-Samuels, H., ed.:17-24, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Foltz, R. C., 2002a. Islamic Environmentalism in Theory and Practice, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:358-65, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Foltz, R. C., ed., 2002b. *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Foltz, R. C., 2003a. Introduction, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds: xxxvii-xliii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Foltz, R. C., 2003b. Islamic Environmentalism: A Matter of Interpretation, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:249-80, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Foltz, R. C., 2005a. Ecology and Religion: Ecology and Islam, in *The Encyclopedia of*

- Religion, Jones, L., ed.:2651-4, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Foltz, R. C., 2005b. Islam, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:858-62, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Foltz, R. C., 2005c. Islam, Animals, and Vegetarianism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:873-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Fox, P., 2001. God's Shattering Otherness: The Trinity and Earth's Healing, in *Earth Revealing, Earth Healing: Ecology and Christian Theology*, Edwards, D., ed.:85-104, Collegeville, MN: The Liturgical Press.
- Fritsch, A. J., 1997. A Catholic Approach, in *The Greening of Faith: God, the Environment, and the Good Life*, Carroll, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds:125-36, Hanover and London: University Press of New England.
- Gardner, G., 2002. *Invoking the Spirit: Religion and Spirituality in the Quest for a Sustainable World*, Worldwatch Paper 164, Washington, DC: Worldwatch Institute.
- Gardner, G., 2006. *Inspiring Progress: Religion's Contributions to Sustainable Development*, New York and London: W. W. Norton and Company.
- Gellman, J. Y., 2002. Early Hasidism and the Natural World, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:369-88, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Gerstenfeld, M., 2005. Judaism and Sustainability, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:937-8, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Girardot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., 2001. Introduction, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds: xxxvii-lxiii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Goodman, L. E., 2002. Respect for Nature in the Jewish Tradition, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:227-60, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Gosling, D. L., 2001. *Religion and Ecology in India and Southeast Asia*, London and New York: Routledge.

- Gottlieb, R. S., ed., 1996. *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, New York and London: Routledge.
- Gottlieb, R. S., 2006a. *A Greener Faith: Religious Environmentalism and Our Planet's Future*, Oxford: Oxford University Press.
- Gottlieb, R. S., 2006b. Introduction: Religion and Ecology - What is the Connection and Why Does it Matter? in *The Oxford Handbook of Religion and Ecology*, Gottlieb, R. S., ed.:3-21, Oxford: Oxford University Press.
- Granberg-Michaelson, W., 2006. Covenant and Creation, downloaded from www.religion-online.org/showarticle.asp?title=2318, 11 Feb. 2006; referenced to *Liberating Life: Contemporary Approaches in Ecological Theology*, Birch, C., Eaken, W., and McDaniel, J. B., eds:27-53, Maryknoll, NY: Orbis books, 1990.
- Green, A., 1996. Vegetarianism: A *Kashrut* for Our Age, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:301-2, New York and London: Routledge.
- Green, A., 2002. A Kabbalah for the Environment Age, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:3-16, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Gross, R. M., 1997. Buddhist Resources for Issues of Population, Consumption, and the Environment, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:291-312, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Gross, R. M., 2002. Toward a Buddhist Environmental Ethic, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:163-70, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Gross, R. M., 2005. Buddhism - Tibetan, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:244-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Guha, R., 2000. *Environmentalism: A Global History*, New York: Longman.
- Haberman, D. L., 2000. River of Love in an Age of Pollution, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:339-54, Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Habito, R. L. F., 1997. Mountains and Rivers and the Great Earth: Zen and Ecology, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:165-75, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Habito, R. L. F., 2005. Zen Buddhism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1800-2, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Hahne, H., 2005. Jewish Intertestamental Literature, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:913-18, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Halifax, J., 1990. The Third Body: Buddhism, Shamanism, & Deep Ecology, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:20-38, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Hall, D., 2001. From Reference to Deference; Daoism and the Natural World, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:245-64, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Hamilton, M., 1995. *The Sociology of Religion: Theoretical and Comparative Perspectives*, London and New York: Routledge.
- Harris, I., 1997. Buddhism and the Discourse of Environmental Concern; Some Methodological Problems Considered, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:377-402, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Harris, I., 2002. Ecological Buddhism? in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:171-81, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Haight, J. F., 1996. Christianity and Ecology, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R., ed.:270-85, London and New York: Routledge.
- Hayden, T., 1997. Forward, in *Earth's Insights: A Survey of Ecological Ethics from the Mediterranean Basin to the Australian Outback*, Callicott, J. B., ed.: xvii-xxiv, Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press.
- Haynes, J., 1998. *Religion in Global Politics*, London and New York: Longman.
- Hervieu-Leger, D., 2000. *Religion as a Chain of Memory*, Cambridge: Polity Press.

- Hessel, D. T., 2004. Christianity and Ecology: Wholeness, Respect, Justice, Sustainability, downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/christianity/index.html, 2 Feb. 2004; referenced to *Earth Ethics* 10, no. 1 (Fall, 1998).
- Hessd, D. T., and Ruether, R. R., 2000. Introduction: Current Thought on Christianity and Ecology, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well Bein of Earth and Humaus*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds: xxxiii-xlvii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Hiebert, T., 2000. The Human Vocation: Origins and Transformations in Christian Traditions, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Reuther. R. R., eds:135-54, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Ho, M., 1990. Animal Dharma, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:129-35, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Hobgood-Oster, L., 2005. Christianity - Feminist Theology, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:360-2, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Hooper, P., and Palmer, M., 1992. St Francis and Ecology, in *Christianity and Ecology*, Breuilly, E., and Palmer, M., eds:76-85, London and New York: Cassell.
- Hull, F., ed., 1993. *Earth and Spirit: The Spiritual Dimension of the Environmental Crisis*, New York: Continuum.
- Hutterman, A., 2002. The Most Misunderstood Part of the Bible, in *Worldviews, Religion, and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:280-9, Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.
- Ingram, P. O., 1997. The Jeweled Net of Nature, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:71-88, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Izzi Deen, Mawil, Y., 1996. Islamic Environmental Ethics, Law, and Society, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:164-73, New York and London: Routledge.
- Izzi Dien, Mawil, 2003. Islam and the Environment: Theory and Practice, in *Islam*

- and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:107-20, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Izzi Dien, Mawil, Y., 1997. Islamic Ethics and the Environment, in *Islam and Ecology*, Khalid, F., and O'Brien, J., eds:25-36, London and Herndon, VA: Cassell.
- Jacobs, M. X., 2002. Judaism and the Ecological Crisis, in *When Worlds Converge: What Science and Religion Tell Us about the Story of the Universe and Our Place in It*, Matthews, C. N., Tucker, M. E., and Hefner, P., eds:261-72, Chicago and La Salle: Open Court.
- Jacobsen, K. A., 2005a. Ahimsa, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:30-1, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Jacobsen, K. A., 2005b. Bhagavadgita, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:172-3, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Jacobsen, K. A., 2005c. India, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:823-7, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Jacobsen, K. A., 2005d. Jataka Tales, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:903-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Jacobsen, K. A., 2005e. Prakriti, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1299-301, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Jain, B., 2002. Ecology and Spirituality in the Jain Tradition, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple. C. K., ed.:169—80, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- James, G. A., 2000. Ethical and Religious Dimensions of Chipko Resistance, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:499-530, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Jiyu, Z., 2001. A Declaration of the Chinese Daoist Association on Global Ecology, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:361-72, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Jiyu, Z., and Yuanguo, L., 2001. 'Mutual Stealing among the Three Powers', in *Daoism*

- and Ecology: *Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:113 -24, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Johnston, L., 2006. The 'Nature' of Buddhism: A Survey of Relevant Literature and Themes, *Worldviews: Environment, Culture, Religion* 10, 1:69-99.
- Kalapurachal, K., Fr, 2003. Ecology and Religion: The Christian Perspective, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity, and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:101-25, New Delhi: Deep & Deep Publications (P) Ltd.
- Kalland, A., 2005. The Religious Environmentalist Paradigm, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:1367-71, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Kalton, M. C., 1998. Extending the Neo-Confucian Tradition: Questions and Reconceptualization for the Twenty-First Century, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:77-101, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kaplan, E. K., 2002. Reverence and Responsibility: Abraham Joshua Heschel on Nature and the Self, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:407-22, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kassmann, K., 1997. *Envisioning Ecotopia: The U.S. Green Movement and the Politics of Radical Social Change*, Westport, CT, London: Praeger.
- Katz, E., 1994. Judaism and the Ecological Crisis, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:55-70, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Katz, E., 2001. Faith, God, and Nature: Judaism and Deep Ecology, in *Deep Ecology and World Religions: New Essays on Sacred Ground*, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds:153-67, New York: State University of New York Press.
- Kaza, S., 1993. Planting Seeds of Joy, in *Earth and Spirit: The Spiritual Dimension of the Environmental Crisis*, Hull, F., ed.:137-48, New York: Continuum.
- Kaza, S., 2001. The Gridlock of Domination: A Buddhist Response to Environmental Suffering, in *The Greening of Faith: God, The Environment and the Good Life*,

- Carrol, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds:141-57, Hanover and London: University Press of New England.
- Kaza, S., 2002a. Green Buddhism, in *When Worlds Converge: What Science and Religion Tell Us about the Story of the Universe and our Place in It*, Matthews, C. N., Tucker, M. E., and Hefner, P., eds:293-309, Chicago and La Salle: Open Court.
- Kaza, S., 2002b. To Save All Beings: Buddhist Environmental Activism, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:193-207, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Raza, S., 2005. Buddhism-North America, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:242-4, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Khalid, F., 2005. Islamic Basis for Environmental Protection, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:879-84, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Khanna, M., 2000. The Ritual Capsule of Durga Puja: An Ecological Perspective, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:469-98, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kinsley, D., 1994. *Ecology and Religion: Spirituality in Cross-Cultural Perspective*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Kirkland, R., 2001. 'Responsible Non-Action' in a Natural World: Perspectives from the *Neiye*, *Zhuangzi*, and *Daodejing*, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:293-304, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kohn, L., 2001. Change Starts Small: Daoist Practice and the Ecology of Individual Lives, A Roundtable Discussion with Liu Ming, Rene Navarro, Linda Varone, Vincent Chu, Daniel Seitz, and Weidong Lu, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:373-90, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Koller, J. M., 2002. Jain Ecological Perspectives, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.:19-34, Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Kraemer, D., 2002. Jewish Death Practices; A Commentary in the Relationship of Humans to the Natural World, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:81-92, Cambridge, MA; Harvard University Press.
- Kraft, K., 1996. The Greening of Buddhist Practice, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:484-98, New York and London; Routledge.
- Kraft, K., 1997. Nuclear Ecology and Engaged Buddhism, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:269-90, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kraft, K., 2005. Buddhism - Engaged, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:239-41, London and New York: Thoemmes Continuum
- Kumar, J., 2003. Islam and Ecology, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:143-61, New Delhi: Deep & Deep Publications (P) Ltd.
- Kumar, S., 2002a. Jain Ecology, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.:181-90, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kumar, S., 2002b. Reverence for Life: A Jain Perspective, in *A Sacred Trust: Ecology and Spiritual Vision*, Cadman, D., and Carey, J., eds:57-67, London: The Temenos Academy and the Prince's Foundation.
- Kuwako, T., 1998. The Philosophy of Environmental Correlation in Chu Hsi, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:151-68, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- LaFargue, M., 2001. 'Nature' as Part of Human Culture in Daoism, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:45-60, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- LaFleur, W., 1990. Sattva - Enlightenment for Plants & Trees, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:136-44, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Lai, C., 2001. The Daoist Concept of Central Harmony in *the Scripture of Great Peace*:

- Human Responsibility for the Maladies of Nature, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:95-112, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Lakoff, G., and Johnson, M., 1980. *Metaphors We Live By*, Chicago and London: University of Chicago Press.
- Lal, V., 2005. Gandhi, Mohandas (1969-1948), in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:685-7, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Lancaster, L., 1997. Buddhism and Ecology: Collective Cultural Perceptions. *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:3-17, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Larkin, L., 2001. The Relationship Quill: Feminism and the Healing of Nature, in *Earth Revealing. Earth Healing: Ecology and Christian Theology*, Edwards, D., ed.:145-57, Collegeville, MN: Liturgical Press.
- Laughlin, C. D., and Throop, C.J., 2001. Imagination and Reality: On the Relations between Myth, Consciousness, and the Quantum Sea, *Zygon*, vol. 36, issue 4 (December).
- Lease, G., 1995. Introduction: Nature under Fire, in *Reinventing Nature? Responses to Postmodern Deconstruction*, Soule, M. E., and Lease, G., eds:3-16, Washington, DC, Covelo, CA: Island Press.
- Lerner, B. D., 2005. Jewish Law and Environmental Protection, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:921-3, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Levitas, R., 1990. *The Concept of Utopia*, New York: Syracuse University Press.
- Levitas, R., 2000. Discourses of Risk and Utopia, in *The Risk Society and Beyond: Critical Issues for Social Theory*, Adam, B., Beck, U., and Van Loon, J., eds:198-210, London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
- Lishka, D., 2005. Zhuangzi, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:1802-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Llewellyn, O., 1992. Desert Reclamation and Conservation in Islamic Law, in *Islam*

- and Ecology*, Khalid, F., and O'Brien, J., eds:87-97, London and Herndon, VA: Cassell.
- Llewellyn, O. A., 2003. The Basis for a Discipline of Islamic Environmental Law, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., Baharuddin, A., eds:187-247, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Lodhal, M., 2005. Christianity — Methodism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:352-4, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Long, C. H., 2005. Cosmogony, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:1985-91, Farmington Hills, MI; Thomson Gale.
- Loori, J. D., 1997. The Precepts and the Environment, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:177-84, Cambridge, MA; Harvard University Press.
- Lovin, R. W., and Reynolds, F. E., 1985. In the Beginning, in *Cosmogony and Ethical Order: New Studies in Comparative Ethics*, Lovin, R. W., and Reynolds, F. E., eds:1-35, Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Lowdermilk, W. C., 2002. The Eleventh Commandment, in *Worldviews, Religion, and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R., ed.:12-16, Belmont, CA: Thompson/ Wadsworth.
- Loy, D. R., 2002. The Religion of the Market, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:66-75, Belmont, CA: Thompson/ Wadsworth.
- McDaniel, J., 1994. The Garden of Eden, The Fall, and the Life of Christ, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:71-82, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- McDaniel, J., 1997. The Sacred Whole: An Ecumenical Protestant Approach, in *The Greening of Faith: God, the Environment, and the Good Life*, Carroll, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds:105-25, Hanover and London: University Press of New England.
- McDaniel, J., 2005. Christianity - Process Theology, in *The Encyclopedia of Religion*

- and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:364-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- McFague, S., 1987. *Models of God: Theology for an Ecological, Nuclear Age*, Philadelphia: Fortress Press.
- McFague, S., 1996. The Scope of the Body: The Cosmic Christ, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:286-96, London and New York: Routledge.
- McFague, S., 2000. An Ecological Christology: Does Christianity Have It? In *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:29-46, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- McFague, S., 2001. New House Rules: Christianity, Economics, and Planetary Living, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:125-40.
- McFarland-Taylor, S., 2005. Christianity-Creation Spirituality, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:363-4, London and New York: Thoemmes Continuum.
- McGrath, A., 2003. *The Re-enchantment of Nature: The Denial of Religion and the Ecological Crisis*, New York, London, Toronto, Sydney, Auckland: Doubleday/Galilee.
- McGuire, M., 1997. *Religion: The Social Context*, Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.
- Maguire, D. C., 2000. *Sacred Energies: When the World's Religions Sit Down to Talk about the Future of Human Life and the Plight of the Planet*, Minneapolis: Fortress Press.
- Makrides, V. N., 2005. Christianity-Greek Orthodox, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:338-40, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Mander, J., 2002. In the Absence of the Sacred, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:58-66, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Marshall, I. H., 2000. Commitment to Creation, in *The Care of Creation: Focusing*

- Concern and Action*, Berry, R.J., ed.:94-8, Leicester: Inter-Varsity Press.
- Martens, S., 2005. Chinese Environmentalism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:292-4. London and New York: Thoemmes Continuum.
- Marty, M. E., 2003. 'But Even So, Look at That': An Ironic Perspective on Utopias, in *Visions of Utopia*, Rothstein, E., Muschamp, H., and Marty, M. E., eds:49-88. New York: Oxford University Press.
- Masri, Al-Hafiz, B. A., 1997. Islam and Ecology, in *Islam and Ecology*, Khalid, F., and O'Brien, J., eds:1-24, London and Herndon, VA: Cassell.
- Masuzawa, T., 2005. *The Invention of World Religions: Or, How European Universalism was Preserved in the Language of Pluralism*, Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Merchant, C., 2002. Dominion over Nature, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.: 39-49, Belmont, CA: Thompson/ Wadsworth.
- Metzger, D., 1990. Four Meditations, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:209-12, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Metzner, R., 1994. The Emerging Cosmological Worldview, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:163-72, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Meyer, J. F., 2001. Salvation in the Garden: Daoism and Ecology, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:219-36, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Midgley, M., 2005. *The Myths We Live By*, London and New York: Routledge.
- Milani, F., 2003. Trees as Ancestors: Eco-Feminism and the Poetry of Forugh Farrokhzad, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:527-34, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Miller, J., 2001. Envisioning the Daoist Body in the Economy of Cosmic Power, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:265-82.
- Miller, J., 2004. Daoism and Ecology, downloaded from www.environment.harvard.

- edu/religion/religion/Daoism/index.html, 2 Feb. 2004; referenced to *Earth Ethics* 10 no. 1 (Fall, 1998).
- Miller, J., 2005a. Daoism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:447-50, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Miller, J., 2005b. Ecology and Religion: Ecology and Daoism, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2635-8, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Miller, J., Wang, R. G., and Davis, E., 2001. Sectional Discussion: What Ecological Themes are Found in Daoist Texts? in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N. J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:149-53, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Mische, P. M., 2000. The Integrity of Creation: Challenges and Opportunities, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:591-602, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Moltmann, J., 2000. God's Covenant and Our Responsibility, in *The Care of Creation: Focusing Concern and Action*, Berry, R. J., ed.:107-13, Leicester: Inter-Varsity Press.
- Nagarajan, V., 2000. Rituals of Embedded Ecologies: Drawing *Kolams*, Marrying Trees, and Generating Auspiciousness, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earthy Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:453-548, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Narayan, R., 2003. Ecological Crisis and Hindu Religious Thought, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity, and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:25-39, New Delhi: Deep & Deep Publications (P) Ltd.
- Narayanan, V., 2001. Water, Wood, and Wisdom: Ecological Perspectives from the Hindu Traditions, *Daedalus*, vol. 103, issue 4:179-206.
- Narayanan, V., 2005a. Dharma - Hindu, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:479-81, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Narayanan, V., 2005b. Ecology and Religion: Ecology and Hinduism, in *The*

- Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2620-4, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Narayanan, V., 2005c. Hinduism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:762-76, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Nash, J. A., 2005. Christianity - Christianity's Ecological Reformation, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:372-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Nash, R., 1989. *The Rights of Nature: A History of Environmental Ethics*, Madison: University of Wisconsin Press.
- Nasr, S. H., 1992. Islam and the Environmental Crisis, in *Spirit and Nature: Why the Environment is a Religious Issue*, Rockefeller, S. C., and Elder, J. C., eds:83-108, Boston: Beacon Press.
- Nasr, S. H., 1996. *Religion and the Order of Nature*, New York, Oxford: Oxford University Press.
- Nasr, S. H., 2002. The Spiritual and Religious Dimensions of the Environmental Crisis, in *A Sacred Trust: Ecology and Spiritual Vision*, Cadman, D., and Carey, J., eds:119-48, London: The Temenos Academy.
- Nelson, L. E., 2000. Reading the Bhagavadgita from an Ecological Perspective, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:127-64, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Nomanul Haq, S., 2001. Islam and Ecology: Toward Retrieval and Reconstruction, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:141-78.
- Norris, P., and Ingelhart, R., 2004. *Sacred and Secular: Religion and Politics Worldwide*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Northcott, M., 2000. The Spirit of Environmentalism, in *The Care of Creation: Focusing Concern and Action*, Berry, R. J., ed.:167-74, Leicester; Inter-Varsity Press.
- Oelschlaeger, M., 1994. *Caring for Creation: An Ecumenical Approach to the Environmental Crisis*, New Haven and London: Yale University Press.
- Ozdemir, I., 2003. Toward an Understanding of Environmental Ethics from a Qur'anic Perspective, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny,

- F. M., and Baharuddin, A., eds:3-38, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Ozdemir, I., 2005. Muhammad, The Prophet of Islam (570-632), in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1124-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Page, R., 1992. The Bible and the Natural World, in *Christianity and Ecology*, Breuilly, E., and Palmer, M., eds:20-34, London and New York: Cassell.
- Palmer, M., and Finlay, V., 2003. *Faith in Conservation: New Approaches to Religions and the Environment*, Washington, DC: The World Bank.
- Paper, J., 2001. Chinese Religion, 'Daoism' and Deep Ecology, in *Deep Ecology and World Religions: New Essays on Sacred Ground*, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds:107-26, Albany: State University of New York Press.
- Paper, J., 2005. Chinese Traditional Concepts of Nature, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:294-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Parks, S. D., 1993. Re-imagining the Role of the Human in the Earth Community, in *Earth & Spirit: The Spiritual Dimension of the Environmental Crisis*, Hull, F., ed.:85-93, New York: Continuum.
- Parvaiz, M. A., 2005. Islam on Man and Nature, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:875-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Pepper, D., 1996. *Modern Environmentalism: An Introduction*, London and New York: Routledge.
- Peterson, A., 2002. Christian Theological Anthropology and Environmental Ethics, in *Worldviews, Religion, and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:319-33, Toronto: Thomson Wadsworth.
- Petruccioli, A., 2003. Nature in Islamic Urbanism: The Garden in Practice and in Metaphor, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:499-510, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Pick, P. L., 1992. Tu Bi Shevat: A Happy New Year to All Trees, in *Judaism and Ecology*, Rose, A., ed.:67-9, London: Cassell.

- Poceski, M., 2005a. Buddhahood of Grasses and Trees, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:231-2, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Poceski, M., 2005b. Indra's Net, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:847-8, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Prasad, R. M., 2003. Ecology and Buddhism, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity, and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:41-54, New Delhi: Deep & Deep Publications (P) Ltd.
- Prime, R., 1996. *Hinduism and Ecology: Seeds of Truth*, London and New York: Cassell.
- Rae, E., 2000. Response to Mark I. Wallace: Another View of the Spirit's Work, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:73-82, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Rajotte, F., and Breuilly, E., 1992. Treatment for the Earth's Sickness - The Church's Role, in *Christianity and Ecology*, Breuilly, E., and Palmer, M., eds:98-118, London and New York: Cassell.
- Rand, S., 2000. Love Your Neighbour as Yourself, in *The Care of Creation: Focusing Concern and Action*, Berry, R. J., cd.:140-6, Leicester: Inter-Varsity Press.
- Randolph, R. O., 2005. Christianity and Animals, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:375-7, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Raphals, K., 2001. Metic Intelligence or Responsible Non-Action? Further Reflections on the *Zhuangzi*, *Daode jing*, and *Neiye*, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:305-14 Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Rasmussen, L. L., 1994. Cosmology and Ethics, in *Worldviews and Ecology: Religion Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:173-80, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Rasmussen, L. L., 2002. Global Eco Justice: The Church's Mission in Urban Society, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:582-90, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.

- Regenstein, L. G., 1991. *Replenish the Earth: A History of Organized Religion's Treatment of Animals and Nature - Including the Bible's Message of Conservation and Kindness to Animals*, London: SCM Press.
- Reid, D., 2001. Enfleshing the Human: An Earth Revealing, Earth Healing Christology, in *Earth Revealing, Earth Healing: Ecology and Christian Theology*, Edwards, D., ed.:69-84, Collegeville, MN: The Liturgical Press.
- Riskin, S., 1992. Shemitta: A Sabbatical for the Land - 'The Land shall rest and the people shall grow', in *Judaism and Ecology*, Rose, A., ed.:70-3, London: Cassell.
- Ro, Y., 1998. Ecological Implications of Yi Yulgok's Cosmology, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:169-86, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Rockefeller, S., 1992. Faith and Community in an Ecological Age, in *Spirit and Nature: Why the Environment is a Religious Issue*, Rockefeller, S., and Elder, J. C., eds:139-72, Boston: Beacon Press.
- Rockefeller, S., 1997. The Wisdom of Reverence for Life, in *The Greening of Faith: God, the Environment, and the Good Life*, Carroll, J. E., Brockelman, P., and Westfall, M., eds:44-61, Hanover and London: University Press of New England.
- Roeperstorff, A., and Bubandt, N., 2003. General Introduction: The Critique of Culture and the Plurality of Nature, in *Imagining Nature: Practices of Cosmology and Identity*, Roeperstorff, A., Bubandt, N., and Kull, K., eds:9-30, Aarhus: Aarhus University Press.
- Rose, A., 1992a. The Environment; Israel's Remarkable Story, in *Judaism and Ecology*, Rose, A., ed.:82-90, London: Cassell.
- Rose, A., 1992b. Introduction to the Jewish Faith, in *Judaism and Ecology*, Rose, A., ed.:9-18, London: Cassell.
- Rose, A., 1992c. *Judaism and Ecology*, London and New York: Cassell.
- Roskos, N., 2005. Christian Theology and the Fall, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:312-14, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Rossing, B., 2000. River of Life in God's New Jerusalem: An Eschatological Vision for Earth's Future, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and*

- Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:205-24, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Rothstein, E., 2003. Utopia and Its Discontents, in *Visions of Utopia*, Rothstein, E., Muschamp, H., and Marty, M. E., eds:1-28, New York: Oxford University Press.
- Rukmani, T. S., 2000. Literary Foundations for an Ecological Aesthetic: *Dharma*, Ayurveda, the Arts, and Abhijnanasakuntalam, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:101-26, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Rue, L., 2000. *Everybody's Story: Wising up to the Epic of Evolution*, Albany, NY: State University of New York Press.
- Ruether, R. R., 1992. *Gaia and God: An Ecofeminist Theology of Earth Healing*, New York: HarperSanFrancisco/HarperCollins.
- Ruether, R. R., 2000a. Conclusion: Eco-Justice at the Center of the Church's Mission, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:603-13, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Ruether, R. R., 2000b. Ecofeminism: The Challenge to Theology, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:97-112, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Ruether, R. R., 2001. Deep Ecology, Ecofeminism, and the Bible, in *Deep Ecology and World Religions: New Essays on Sacred Ground*, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds:229-41, Albany: State University of New York Press.
- Said, A. A., and Funk, N. C., 2003. Peace in Islam: An Ecology of the Spirit, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:155-84, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Saritopak, Z., 2005. The Qur'an, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:1321-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Scharper, S. B., 2002. Christianity and Ecological Awareness, in *When Worlds Converge: What Science and Religion Tell Us about the Story of the Universe and Our Place in It*, Matthews, C. N., Tucker, M. E., and Hefner, P., eds:273-82, Chicago and La Salle: Open Court.

- Schmithausen, L., 2005. Buddhism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:232-6, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Schorsch, I., 1992. Learning to Live with Less: A Jewish Perspective, in *Spirit and Nature: Why the Environment is a Religious Issue*, Rockefeller, S. C., and Elder, J. C., eds:25-38, Boston: Beacon Press.
- Schwartz, E., 2002. Response; Mastery, and Stewardship, Wonder and Connectedness: A Typology of Relations to Nature in Jewish Text and Tradition, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:93-106, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Seidenberg, D., 2005. Jewish Environmentalism in North America, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:909-13, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Seidenberg, D. M., 2005. Kabbalah and Eco-Theology, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:945-50, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Seshagiri Rao, K. L., 2000. The Five Great Elements (*Pancamahabhuta*): An Ecological Perspective, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:23-38, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Sheldrake, R., 1994. *The Rebirth of Nature: The Greening of Science and God*, Rochester, Vermont: Park Street Press.
- Sherrard, P., 2002. For Every Thing That Lives is Holy, in *A Sacred Trust: Ecology and Spiritual Vision*, Cadman, D., and Carey, J., eds:1-32, London: The Temenos Academy.
- Shilapi, S., 2002. The Environmental and Ecological Teachings of Tirthankara Mahavira, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.:159-68, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Shinn, L. D., 2000. The Inner Logic of Gandhian Ecology, in *Hinduism and Ecology: The Intersection of Earth, Sky, and Water*, Chapple, C. K., and Tucker, M. E., eds:213-41, Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Siddiq, M. Y., 2003. An Ecological Journey in Muslim Bengal, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., and Baharuddin, A., eds:451-62, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Sideris, J. H., 2006. Religion, Environmentalism, and the Meaning of Ecology, in *The Oxford Handbook of Religion and Ecology*, Gottlieb, R. S., ed.:446-64, Oxford: Oxford University Press.
- Singhvi, L. M., 1990. *The Jain Declaration on Nature*, London: The Jain Sacred Literature Trust.
- Sivaraksa, S., 1990. True Development, in *Dharma Gaia: A Harvest of Essays on Buddhism and Ecology*, Badiner, A. H., ed.:169-77, Berkeley, CA: Parallax Press.
- Snyder, S., 2006. Chinese Traditions and Ecology: A Survey Article, *Worldviews: Environment, Culture, Religion*, 10, 1:100-34.
- Solomon, N., 1992. Judaism and the Environment, in *Judaism and Ecology*, Rose, A., ed.:19-53, London and New York: Cassell.
- Soorideva, S., 2003. Ecological Awareness in Jaina Culture, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity, and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:73-81, New Delhi: Deep & Deep Publications Ltd.
- Sotitui, E., 2005. Eastern Orthodox Monasticism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:334-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Soule, M. E., 1995. The Social Siege of Nature, in *Reinventing Nature? Responses to Postmodern Deconstruction*, Soule, M. E., and Lease, G., eds:137-70, Washington, DC, Covelo, CA: Island Press.
- Sponberg, A., 1997. Green Buddhism and the Hierarchy of Compassion, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:351-76, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Sponsel, L. E., and Sponsel, P. N., 1997. A Theoretical Analysis of the Potential Contribution of the Monastic Community in Promoting a Green Society in Thailand, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and*

- Deeds, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:45-68, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Sproul, B. C., 1979. *Primal Myths: Creating the World*, San Francisco: Harper & Row Publishers.
- Swartz, D., 1996. Jews, Jewish Texts, and Nature: A Brief History, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:87-103, New York and London: Routledge.
- Swearer, D. K., 1997. The Hermeneutics of Buddhist Ecology in Contemporary Thailand: Buddhadasa and Dhammapitaka, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds:21-44, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Swearer, D. K., 2001. Principles and Poetry, Places and Stories: The Resources of Buddhist Ecology, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:225-42.
- Swearer, D. K., 2004. Buddhism and Ecology: Challenge and Promise, downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/buddhism/index.html, 2 Feb. 2004; referenced to *Earth Ethics* 10, no. 1 (Fall, 1998).
- Swearer, D. K., 2005. Ecology and Religion: Ecology and Buddhism, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed: 2627-31, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Swearer, D. K., 2006. An Assessment of Buddhist Eco-Philosophy, *Harvard Theological Review*, April, 99:2:123-37.
- Szerszynski, B., 2005. *Nature, Technology, and the Sacred*, Malden, MA, and Oxford: Blackwell Publishing.
- Tatia, N., 2002. The Jain Worldview and Ecology, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.:3-18, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Taylor, B., 1996. Earth First! From Primal Spirituality to Ecological Resistance, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:545-57, New York and London: Routledge.
- Taylor, B., 2001a. Earth and Nature-Based Spirituality (Part I): From Deep Ecology to Radical Environmentalism, *Religion*, 31:175-93.

- Taylor, B., 2001b. Earth and Nature-Based Spirituality (Part II): From Earth First! And Bioregionalism to Scientific Paganism and the New Age, *Religion*, 31:225-45.
- Taylor, B., 2004. A Green Future for Religion? *Futures* 36:991-1008.
- Taylor, B., 2005a. Ecology and Religion: Nature Religions, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2661-8, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Taylor, B., 2005b. Radical Environmentalism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:1326-35, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Taylor, B., 2005c. Religious Studies and Environmental Concern, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:1373-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Taylor, B., 2006. Religion and Environmentalism in America and Beyond, in *The Oxford Handbook of Religion and Ecology*, Gottlieb, R. S., ed.:588-612, Oxford: Oxford University Press.
- Taylor, B., and Kaplan, J., eds, 2005. *The Encyclopaedia of Religion and Nature*, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Taylor, C., 2004. *Modern Social Imaginaries*, Durham and London: Duke University Press.
- Taylor, R. L., 1998. Companionship with the World: Roots and Branches of a Confucian Ecology, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:37-58, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Thakur, V. K., 2003. Ecological Perceptions of Buddhism in India, in *Ecology and Religion: Ideological Concepts in Hinduism, buddhism, Jainism, Islam, Christianity, and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:55-69, New Delhi: Deep & Deep Publications (P) Ltd.
- Thomas, S., 2000. Religious Resurgence, Post modernism and World Politics, in *Religion and Global Order*, Esposito, J. L., and Watson, M., eds:38-65 Cardiff: University of Wales Press.
- Thomas, S., 2005. *The Global Resurgence of Religion and the Transformation of*

- International Relations*, New York: Palgrave Macmillan.
- Timm, R. E., The Ecological Fallout of Islamic Creation Theology in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:83-95, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Tirosh-Samuelson, H., 2001. Nature and the Sources of Judaism, *Daedalus*, vol 130 issue 4:99-124.
- Tirosh-Samuelson, H., 2002a. Introduction: Judaism and the Natural World, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.: xxxiii-lxii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Tirosh-Samuelson, H., 2002b. Response: The Textualization of Nature in Jewish Mysticism, in *Judaism and Ecology: Created World and Revealed Word*, Tirosh-Samuelson, H., ed.:389-404, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Tirosh-Samuelson, H., 2005a. Ecology and Religion: Ecology and Judaism, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2641-7, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Tirosh-Samuelson, H., 2005b. Judaism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:925-37, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Tobias, M., 1994. Jainism and Ecology: Views of Nature, Nonviolence, and Vegetarianism, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:138-49, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Tucker, M. E., 1994. Ecological Themes in Taoism and Confucianism, in *Worldviews and Ecology: Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:150-60, Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Tucker, M. E., 1998. The Philosophy of Ch'i as an Ecological Cosmology, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds:187-207, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Tucker, M. E., 2001. Confucianism and Deep Ecology, in *Deep Ecology and World*

- Religions: New Essays on Sacred Ground*, Barnhill, D. L., and Gottlieb, R. S., eds:127-52, Albany: State University of New York Press.
- Tucker, M. E., 2002a. Confucian Ethics and the Ecocrisis, in *When Worlds Converge: What Science and Religion Tell Us about the Story of the Universe and Our Place in It*, Matthews, C. N., Tucker, M. E., and Hefner, P., eds:310-23, Chicago and La Salle: Open Court.
- Tucker, M. E., 2002b. Religion and Ecology: The Interaction of Cosmology and Cultivation, in *The Good in Nature and Humanity: Connecting Science, Religion, and Spirituality with the Natural World*, Kellert, S. R., and Farnham, T. J., eds:65-89, Washington, Covelo, London: Island Press.
- Tucker, M. E., 2003, *Worldly Wonder: Religions Enter Their Ecological Phase*, Chicago and La Salle, IL: Open Court Publishing Company.
- Tucker, M. E., 2004. Confucianism and Ecology: Potential and Limits, downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/confucianism/index.html, 2 Feb. 2004, referenced to *Earth Ethics* 10, no. 1 (Fall, 1998).
- Tucker, M. E., 2005a. Confucianism, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:407-11, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Tucker, M. E., 2005b. Confucianism and Environmental Ethics, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:411-13, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Tucker, M. E., 2005c. Ecology and Religion: Ecology and Confucianism, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2631-5, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Tucker, M. E., 2006. Survey of the Field, in *The Oxford Handbook of Religion and Ecology*, Gottlieb, R. S., ed.:398-418, Oxford: Oxford University Press.
- Tucker, M. E., and Berthrong, J., 1998. Introduction: Setting the Context, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthrong, J., eds: xxxv-xlv, Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Tucker, M. E., and Grim, J. A., 1997. Series Forward, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds: xv- xxxiii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Tucker, M. E., and Grim, J. A., 1998. Religions of the World and Ecology: Discovering Common ground, *Earth Ethics* 10, no. 1 (Fall), downloaded from www.environment.harvard.edu/religion/religion/index.html
- Tucker, M. E., and Grim, J. A., 2001. Introduction: The Emerging Alliance of World Religions and Ecology, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:1-22.
- Tucker, M. E., and Grim, J. A., 2005. Ecology and Religion: An Overview, in *The Encyclopedia of Religion*, Jones, L., ed.:2604-16, Farmington Hills, MI: Thomson Gale.
- Tzu, L., 1996. From the Tao te Ching, in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:67-70, London and New York: Routledge.
- Van Horn, G., 2006. Hindu Traditions and Nature: Survey Article, *Worldviews: Environment, Culture, Religion*, 10, 1:5-39.
- Vogel, D., 2006. How Green is Judaism? Exploring Jewish Environmental Ethics, downloaded from www.findarticles.com/p/articles._mi-m_0411/is_5_49/qi_73180737/pg_ll; referenced to *Judaism*, Winter 2001, vol. 50, issue 1.
- Waldau, P., 2005. Animals, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:66-72, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Wallace, M. I., 2000. The Wounded Spirit as the Basis for Hope in an Age of Radical Ecology, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:51-72, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Waskow, A., 1996. What is Eco-Kosher? in *This Sacred Earth: Religion, Nature, Environment*, Gottlieb, R. S., ed.:297-300, New York and London: Routledge.
- Waskow, A., 2002. And the Earth is Filled with the Breath of Life, in *Worldviews, Religion, and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:306-17, Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.
- Weiming, T., 1994. Beyond the Enlightenment Mentality, in *Worldviews and Ecology:*

- Religion, Philosophy, and the Environment*, Tucker, M. E., and Grim, J. A., eds:19-29. Maryknoll, NY: Orbis Books.
- Weiming, T., 1998. Beyond the Enlightenment Mentality, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthong, J., eds:3-22, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Weiming, T., 2001. The Ecological Turn in New Confucian Humanism: Implications for China and the World, *Daedalus*, vol. 130, issue 4:243-64.
- Weiming, T., 2002. The Continuity of Being: Chinese Visions of Nature, in *Worldviews, Religion and the Environment: A Global Anthology*, Foltz, R. C., ed.:209-17, Belmont, CA: Thompson/Wadsworth.
- Weller, R. P., and Bol, P. K., 1998. From Heaven-and-Earth to Nature: Chinese Conceptions of the Environment and Their Influence on Policy Implementation, in *Confucianism and Ecology: The Interrelation of Heaven, Earth and Humans*, Tucker, M. E., and Berthong, J., eds:313-41, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wensveen, L., van, 2000. Christian Ecological Virtue Ethics, in *Christianity and Ecology: Seeking the Well-Being of Earth and Humans*, Hessel, D., and Ruether, R. R., eds:155-71, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wensveen, L., van, 2005. Christianity - Theology and Ecology (Contemporary Introduction), in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B. R., and Kaplan, J., eds:354-5, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Wescoat, J. L., Jr, 2003. From the Gardens of the Qur'an to the 'Gardens' of Lahore, in *Islam and Ecology: A Bestowed Trust*, Foltz, R. C., Denny, F. M., Baharuddin, A., eds:511-26, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wescoat, J. L., Jr, 2005a. Gardens in Islam, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:688-9, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Wescoat, J. L., Jr, 2005b. Islam and Environmental Ethics, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:866-8, London and New York: Thoemmes Continuum.

- White, L., Jr, 1967. The Historical Roots of Our Ecological Crisis, *Science* 155 (10 March):1203-7.
- Whitney, E., 2005. White, Lynn (1907-1987) - Thesis of, in *The Encyclopedia of Religion and Nature*, Taylor, B., and Kaplan, J., eds:1735-7, London and New York: Thoemmes Continuum.
- Wielenga, B., 2003. Christianity and Ecology, in *Ecology and Religion: Ecological Concepts in Hinduism, Buddhism, Jainism, Islam, Christianity, and Sikhism*, Narayan, R., and Kumar, J., eds:125-40, New Delhi: Deep & Deep Publications Ltd.
- Wiley, K. L., 2002. The Nature of Nature: Jain Perspectives on the Natural World, in *Jainism and Ecology: Nonviolence in the Web of Life*, Chapple, C. K., ed.:35-59, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Williams, D. R., 1997. Introduction, in *Buddhism and Ecology: The Interconnection of Dharma and Deeds*, Tucker, M. E., and Williams, D. R., eds: xxxv-xlii, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Woodhead, L., and Heelas, P., 2000. *Religion in Modern Times*, Oxford: Blackwell.
- WWF (World Wildlife Fund). 1986. *The Assisi Declarations: Message on Man and Nature from Buddhism, Christianity, Hinduism, Islam, & Judaism*, Gland, Switzerland: World Wildlife Fund.
- Xiaogan, L., 2001. Non-Action and the Environment Today: A Conceptual and Applied Study of Laozi's Philosophy, in *Daoism and Ecology: Ways within a Cosmic Landscape*, Girardot, N.J., Miller, J., and Xiaogan, L., eds:315-40, Cambridge, MA: Harvard University Press.